

Βρυξέλλες, 8 Σεπτεμβρίου 2025
(OR. en)

12600/25

COASI 94
ASIE 29
CFSP/PESC 1307
PE 59
ECOFIN 1141
WTO 70
COHOM 136

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	8 Σεπτεμβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	JOIN(2025) 19 final
Θέμα:	ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ Ετήσια Έκθεση 2024

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - JOIN(2025) 19 final.

συνημμ.: JOIN(2025) 19 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 8.9.2025
JOIN(2025) 19 final

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ

Ετήσια Έκθεση 2024

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ:

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2024

Συνοπτική παρουσίαση

Αφότου η κυριαρχία του Χονγκ Κονγκ μεταβιβάστηκε στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας το 1997, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα κράτη μέλη της παρακολουθούν στενά τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Ειδική Διοικητική Περιοχή (στο εξής: ΕΔΠ) Χονγκ Κονγκ.

Σύμφωνα με τη δέσμευση που αναλήφθηκε το 1997 έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας / Αντιπρόεδρος δημοσιεύουν ετησίως έκθεση σχετικά με τις εξελίξεις στο Χονγκ Κονγκ. Με την πάροδο των ετών, στο πλαίσιο της δέσμευσης αυτής έχει δοθεί, μεταξύ άλλων, ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή της αρχής «μία χώρα, δύο συστήματα» και στην αυτονομία του Χονγκ Κονγκ, όπως δηλώνεται στον θεμελιώδη νόμο του ίδιου του Χονγκ Κονγκ.

Η παρούσα έκθεση είναι η 27η και καλύπτει το έτος 2024. Σε πολιτικό επίπεδο, το έτος αυτό χαρακτηρίστηκε από: i) τη θέσπιση νομοθεσίας βάσει του άρθρου 23 του θεμελιώδους νόμου, η οποία κατέληξε στο σαρωτικό «Διάταγμα για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας» (στο εξής: SNSO)· ii) τη συνέχιση της εστίασης στην εθνική ασφάλεια κατά το τέταρτο έτος από την επιβολή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων ιδιαίτερα προβεβλημένων δικαστικών υποθέσεων κατά ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης και υποστηρικτών της δημοκρατίας· και iii) την ανησυχητική αύξηση των περιπτώσεων παρενόχλησης εις βάρος δημοσιογράφων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών. Η υπονόμευση της αυτονομίας του Χονγκ Κονγκ και των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων του λαού του Χονγκ Κονγκ συνεχίστηκε, παρότι η Κίνα συμφώνησε το 1997 να διατηρήσει την αυτονομία και τις ελευθερίες αυτές τουλάχιστον έως το 2047. Ωστόσο, σε σύγκριση με την καταστολή που ακολούθησε την επιβολή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας το 2020, η εφαρμογή του SNSO είναι, μέχρι στιγμής, σχετικά συγκρατημένη. Το 2024 εξακολούθησαν να εκδίδονται δικαστικές αποφάσεις οι οποίες υποστηρίζουν την προαγωγή των δικαιωμάτων των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+. Η θέσπιση ολοκληρωμένης νομοθεσίας για την προστασία των ομόφυλων ζευγαριών, απαίτηση την οποία επέβαλε το Ανώτατο Τριτοβάθμιο Δικαστήριο του Χονγκ Κονγκ τον Σεπτέμβριο του 2023, έχει προγραμματιστεί για το φθινόπωρο του 2025, αλλά αναμένεται να καθυστερήσει.

Το 2024 συνεχίστηκαν οι δίκες σε βάρος ακτιβιστών υπέρ της δημοκρατίας, δικηγόρων και πολιτικών στο πλαίσιο του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και λοιπής νομοθεσίας, σε ορισμένες περιπτώσεις με σημαντικές καθυστερήσεις. Στη δίκη κατά 47 ακτιβιστών υπέρ της δημοκρατίας που είχαν συμμετάσχει σε προκριματικές εκλογές το 2020, δικαστήριο του Χονγκ Κονγκ καταδίκασε 45 κατηγορουμένους σε ποινές φυλάκισης που κυμαίνονται από 4 έτη και 2 μήνες έως 10 έτη και αθώωσε δύο κατηγορουμένους. Σε άλλη δίκη, απαγγέθηκαν κατηγορίες βάσει του νόμου της αποικιοκρατικής εποχής περί στάσης σε βάρος των δύο πρώην αρχισυντακτών του ανεξάρτητου μέσου ενημέρωσης Stand News που έχει διαλυθεί. Ο ένας από τους αρχισυντάκτες καταδικάστηκε σε φυλάκιση 21 μηνών και ο άλλος σε φυλάκιση 11 μηνών. Πρόκειται για την πρώτη καταδίκη δημοσιογράφων για το αδίκημα της στάσης στο Χονγκ Κονγκ εδώ και 72 χρόνια. Η δίκη του επιχειρηματία μέσω ενημέρωσης και ακτιβιστή

υπέρ της δημοκρατίας Jimmy Lai συνεχίστηκε το 2024 με την κατάθεση του Lai. Στη δίκη σημειώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις. Αντί των 83 ημερών ακροαματικής διαδικασίας που είχε προγραμματίσει αρχικά το δικαστήριο για το 2024 στο πλαίσιο της δίκης, το 2024 οι ακροαματικές διαδικασίες διήρκεσαν συνολικά 110 ημέρες. Η δίκη δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν από τα μέσα του 2025. Ο Lai βρίσκεται υπό συνεχόμενη κράτηση από τις 31 Δεκεμβρίου 2020, με το μεγαλύτερο διάστημα σε απομόνωση. Στην υπόθεση κατά της Συμμαχίας του Χονγκ Κονγκ Υπέρ των Πατριωτικών Δημοκρατικών Κινήματων στην Κίνα, συμπεριλαμβανομένης της διακεκριμένης ακτιβίστριας Chow Hang-tung, η δίκη δεν είχε ξεκινήσει ακόμη το 2024 και τον Δεκέμβριο προγραμματίστηκε η έναρξη της διαδικασίας για τον Μάιο του 2025. Πολλοί κατηγορούμενοι έχουν τεθεί υπό κράτηση από τα μέσα του 2021, σε ορισμένες περιπτώσεις επί μακρόν σε απομόνωση.

Στο πλαίσιο εξωεδαφικής εφαρμογής του νόμου περί εθνικής ασφάλειας, το 2024 οι αρχές του Χονγκ Κονγκ εξέδωσαν εντάλματα σύλληψης (συμπεριλαμβανομένης επικήρυξης) κατά έξι εξόριστων ακτιβιστών υπέρ της δημοκρατίας στο Χονγκ Κονγκ. Οι συγγενείς των καταζητούμενων ακτιβιστών, καθώς και άλλα άτομα που τους γνώριζαν ανακρίθηκαν από την αστυνομία. Οι εξελίξεις αυτές εξακολουθούν να υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στο κράτος δικαίου στο Χονγκ Κονγκ.

Παρότι η ελευθερία του διαδικτύου γίνεται γενικά σεβαστή στο Χονγκ Κονγκ, οι αρχές εξακολούθησαν να απαγορεύουν το διαδικτυακό περιεχόμενο που θεωρείται ευαίσθητο. Στις 8 Μαΐου το Εφετείο έκανε δεκτή την αίτηση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τον ύμνο διαμαρτυρίας «Glory to Hong Kong» (Δόξα στο Χονγκ Κονγκ). Οι αρχές υποστήριζαν ότι το τραγούδι «χρησιμοποιήθηκε για την υποκίνηση άλλων προσώπων» στη διάπραξη αδικημάτων κατά της εθνικής ασφάλειας, όπως η απόσχιση και η στάση.

Η ΕΕ έχει επανειλημμένα εκφράσει ανησυχίες σχετικά με τις εξελίξεις αυτές, τόσο δημόσια όσο και σε κατ' ιδίαν ανταλλαγές απόψεων με αξιωματούχους της Κίνας και του Χονγκ Κονγκ.

Ο ύπατος εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος εξέδωσε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης την ακόλουθη δήλωση σχετικά με το Χονγκ Κονγκ:

- 19 Μαρτίου 2024 — Δήλωση για τη θέσπιση νέας νομοθεσίας για την εθνική ασφάλεια¹.

Οι εκπρόσωποι της ΕΕ εξέδωσαν δηλώσεις σχετικά με το Χονγκ Κονγκ οι οποίες αφορούσαν τα ακόλουθα ζητήματα:

- 30 Μαΐου 2024 — Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την ετυμηγορία στην υπόθεση «των 47 του Χονγκ Κονγκ»².
- 4 Ιουνίου 2024 — Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την 35η επέτειο των γεγονότων στην πλατεία Tiananmen³.

¹ Δήλωση του Υπατου Εκπροσώπου εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη θέσπιση νέας νομοθεσίας για την εθνική ασφάλεια, 19 Μαρτίου, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.consiliium.europa.eu/el/press/press-releases/2024/03/19/hong-kong-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-adoption-of-new-national-security-legislation/>.

² Statement by the Spokesperson on the verdict in the 'Hong Kong 47' case (Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την ετυμηγορία στην υπόθεση «των 47 του Χονγκ Κονγκ»), 30 Μαΐου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-verdict-%E2%80%99Chong-kong-47%E2%80%99D-case_en.

³ Statement by the Spokesperson on the 35th Anniversary of the Tiananmen Square events (Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την 35η επέτειο των γεγονότων στην πλατεία Tiananmen), 4 Ιουνίου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/eeas/china-statement-spokesperson-35th-anniversary-tiananmen-square-events_en.

- 29 Αυγούστου 2024 — Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την καταδίκη των πρώην αρχισυντακτών του Stand News⁴.
- 19 Νοεμβρίου 2024 — Δήλωση του εκπροσώπου σχετικά με την καταδίκη στην υπόθεση «των 47 του Χονγκ Κονγκ»⁵.

Η ανάρτηση του εκπροσώπου της ΕΕ στο X (πρώην Twitter) σχετικά με το Χονγκ Κονγκ αφορούσε το ακόλουθο ζήτημα:

- 24 Δεκεμβρίου — Ανάρτηση σχετικά με τα εντάλματα σύλληψης με εξωεδαφική ισχύ που εξέδωσαν οι αρχές του Χονγκ Κονγκ⁶.

Μια ανάρτηση του Γραφείου της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ στο X (πρώην Twitter) αφορούσε το ακόλουθο ζήτημα σχετικά με τα δικαιώματα:

- 27 Νοεμβρίου — Ανάρτηση σχετικά με την απόφαση του Ανώτατου Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου του Χονγκ Κονγκ να επικυρώσει τις αποφάσεις που χορηγούν στα ομόφυλα ζευγάρια ίσα δικαιώματα στέγασης και κληρονομιάς⁷.

Η ΕΕ εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Χονγκ Κονγκ κατά την 57η σύνοδο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών στις 24 Σεπτεμβρίου 2024. Η ΕΕ παρότρυνε «την κινεζική κυβέρνηση και τις αρχές του Χονγκ Κονγκ να αποκαταστήσουν τον πλήρη σεβασμό προς το κράτος δικαίου, τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τις δημοκρατικές αρχές»⁸. Κατά τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 22 Οκτωβρίου 2024, η ΕΕ επισήμανε τις ανησυχίες της σχετικά με τις εξελίξεις στο Χονγκ Κονγκ στο πλαίσιο της συνολικής δήλωσης που διαβάστηκε στην Τρίτη Επιτροπή⁹.

Η ΕΕ εξέφρασε επίσης ανησυχίες σχετικά με τον «αρνητικό αντίκτυπο της νέας νομοθεσίας του Χονγκ Κονγκ για την εθνική ασφάλεια στα δικαιώματα και στις ελευθερίες του λαού του Χονγκ Κονγκ» κατά την 39η σύνοδο του διαλόγου ΕΕ–Κίνας για τα ανθρώπινα δικαιώματα που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2024 στο Chongqing¹⁰.

⁴ Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την καταδίκη των πρώην αρχισυντακτών του Stand News, 29 Αυγούστου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-conviction-former-chief-editors-stand-news_en.

⁵ Statement by the Spokesperson on the sentencing in the ‘Hong Kong 47’ case (Δήλωση της εκπροσώπου σχετικά με την καταδίκη στην υπόθεση «των 47 του Χονγκ Κονγκ»), 19 Νοεμβρίου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-sentencing-%E2%80%99Chong-kong-47%E2%80%9D-case_en.

⁶ Tweet σχετικά με τον νέο γύρο έκδοσης ενταλμάτων σύλληψης με εξωεδαφική ισχύ, 24 Δεκεμβρίου, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://x.com/AnouarEUspox/status/1871530643378913663>.

⁷ Tweet σχετικά με την απόφαση του Ανώτατου Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου του Χονγκ Κονγκ να επικυρώσει τις αποφάσεις που χορηγούν στα ομόφυλα ζευγάρια ίσα δικαιώματα στέγασης και κληρονομιάς, 27 Νοεμβρίου, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://x.com/EUinHKandMO/status/1861701177865637911>.

⁸ HRC57 - Item 4: General debate on human rights situations that require the Council’s attention (HRC57 — Σημείο 4: Γενική συζήτηση σχετικά με καταστάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που χρήζουν της προσοχής του Συμβουλίου), 24 Σεπτεμβρίου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/hrc57-item-4-general-debate-human-rights-situations-require-council%E2%80%99s-attention_en?s=62.

⁹ EU Statement – UN General Assembly 3rd Committee: Agenda item 71: Human Rights (Δήλωση της ΕΕ — 3η Επιτροπή της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών: Σημείο 71 της ημερήσιας διάταξης: Ανθρώπινα δικαιώματα), 22 Οκτωβρίου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-new-york/eu-statement-%E2%80%93-un-general-assembly-3rd-committee-agenda-item-71-human-rights_en.

¹⁰ 39th Human Rights Dialogue with the European Union took place in Chongqing (Ο 39ος διάλογος με την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα πραγματοποιήθηκε στο Chongqing), 17 Ιουνίου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eeas.europa.eu/eeas/china-39th-human-rights-dialogue-european-union-took-place-chongqing_en.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα σχετικά με «τον νέο νόμο περί ασφάλειας στο Χονγκ Κονγκ και τις υποθέσεις των Andy Li και Joseph John» στις 25 Απριλίου¹¹ και ψήφισμα σχετικά με το «Χονγκ Κονγκ και ιδίως τις περιπτώσεις του Jimmy Lai και των 45 ακτιβιστών που καταδικάστηκαν πρόσφατα βάσει της εφαρμογής του νόμου περί εθνικής ασφάλειας» στις 28 Νοεμβρίου¹².

Το 2024 η οικονομία του Χονγκ Κονγκ παρουσίασε ανάπτυξη για δεύτερο συνεχόμενο έτος, με ετήσια αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5 %, η οποία στηρίχθηκε: στο εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών· στον τομέα της εφοδιαστικής· στις κατασκευές· και στη σταδιακή ανάκαμψη του χρηματοπιστωτικού κλάδου. Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε και οι κλάδοι που εξαρτώνται από τις τουριστικές δαπάνες συνέχισαν να παρουσιάζουν χαμηλές επιδόσεις σε σύγκριση με την περίοδο πριν από την πανδημία. Ο πληθωρισμός ήταν συγκρατημένος, στο 1,7 %, και το ποσοστό ανεργίας ήταν 3,1 % κατά τη διάρκεια του έτους. Το Χονγκ Κονγκ κατέγραψε σημαντικό δημόσιο έλλειμμα και μείωση των δημοσιονομικών αποθεμάτων, ωστόσο, τα δημοσιονομικά αποθέματα εκτιμάται ότι εξακολουθούν να καλύπτουν 11 μήνες κρατικών δαπανών. Το 2024 η ΕΕ παρέμεινε η μεγαλύτερη μη κινεζική ξένη επιχειρηματική κοινότητα στο Χονγκ Κονγκ, βάσει του αριθμού των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Η ΕΕ ήταν επίσης ο τέταρτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος του Χονγκ Κονγκ στον τομέα των αγαθών και ο τρίτος μεγαλύτερος στον τομέα των υπηρεσιών, με συνολικές εμπορικές συναλλαγές ύψους 66,7 δισ. EUR και πλεόνασμα 30,0 δισ. EUR για την ΕΕ.

I. Πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις

Άρθρο 23 του θεμελιώδους νόμου: νομοθεσία και εφαρμογή

Το άρθρο 23 του θεμελιώδους νόμου, που αποτελεί το σύνταγμα του Χονγκ Κονγκ, ορίζει ότι το Χονγκ Κονγκ «θεσπίζει αφ' εαυτού του νόμους που απαγορεύουν κάθε πράξη προδοσίας, απόσχισης, στάσης, υπονόμησης κατά της Κεντρικής Λαϊκής Κυβέρνησης ή κλοπής κρατικών μυστικών, που απαγορεύουν σε ξένους πολιτικούς οργανισμούς ή φορείς να ασκούν πολιτικές δραστηριότητες στην Περιοχή και που απαγορεύουν σε πολιτικούς οργανισμούς ή φορείς της Περιοχής να δημιουργούν δεσμούς με ξένους πολιτικούς οργανισμούς ή φορείς».

Μια προηγούμενη απόπειρα θέσπισης νομοθεσίας βάσει του άρθρου 23 είχε αποτύχει το 2003. Μετά την επιβολή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και τον *de facto* αποκλεισμό των φιλοδημοκρατικών νομοθετών από το νομοθετικό σώμα από το 2021, η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ ξεκίνησε εκ νέου εργασίες για την ολοκλήρωση του SNSO. Η νομοθετική διαδικασία για το SNSO ολοκληρώθηκε σε μόλις 49 ημέρες. Στις 6 Μαρτίου 2024 ο Ding Xuexiang, Κινέζος αντιπρόεδρος και επικεφαλής της κεντρικής ηγετικής ομάδας για τις υποθέσεις του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο, ζήτησε την ταχεία θέσπιση του νόμου. Στις 7 Μαρτίου η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ ανακοίνωσε σχέδια για την υποβολή του νομοσχεδίου σε πρώτη ανάγνωση και την επόμενη ημέρα σε δεύτερη ανάγνωση. Ομοίως, το Νομοθετικό Συμβούλιο

¹¹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Απριλίου 2024 σχετικά με τον νέο νόμο περί ασφάλειας στο Χονγκ Κονγκ και τις υποθέσεις των Andy Li και Joseph John, 25 Απριλίου, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/deterioration-of-fundamental-freedoms-in/product-details/20230616DPU36462>.

¹² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2024, σχετικά με το Χονγκ Κονγκ και ιδίως τις περιπτώσεις του Jimmy Lai και των 45 ακτιβιστών που καταδικάστηκαν πρόσφατα βάσει της εφαρμογής του νόμου περί εθνικής ασφάλειας, 28 Νοεμβρίου, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2024-0051_EN.html.

επιτάχυνε την εξέταση του σχεδίου νομοθετικού κειμένου το οποίο αριθμούσε 212 σελίδες. Η 15μελής επιτροπή εξέτασης νομοσχεδίων του Νομοθετικού Συμβουλίου διοργάνωσε διαδοχικές συνεδριάσεις για να συζητήσει το νομοσχέδιο των 181 διατάξεων από τις 8 έως τις 14 Μαρτίου, συμπεριλαμβανομένου του Σαββατοκύριακου. Ο πρόεδρος του Νομοθετικού Συμβουλίου Andrew Leung παραιτήθηκε από την προθεσμία προειδοποίησης των 12 ημερών για την υποβολή του νομοσχεδίου σε δεύτερη και τρίτη ανάγνωση. Για να ολοκληρωθεί η δεύτερη και η τρίτη ανάγνωση σε μία ημέρα, οι νομοθέτες συντονίστηκαν μεταξύ τους ώστε ο χρόνος ομιλίας να περιοριστεί σε πέντε λεπτά ανά νομοθέτη. Όλες οι παρεμβάσεις ήταν υπέρ του νομοσχεδίου. Ως εκ τούτου, το νομοσχέδιο εγκρίθηκε στις 19 Μαρτίου και ο νόμος άρχισε να ισχύει στις 23 Μαρτίου 2024.

Κατόπιν πρόσκλησης της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ, το Γραφείο της ΕΕ από κοινού με τα γενικά προξενία των κρατών μελών της ΕΕ διαβίβασαν τις ανησυχίες της ΕΕ σχετικά με το σχέδιο του SNSO τόσο γραπτά, μέσω διπλωματικής διακοίνωσης, όσο και προφορικά, σε δύο ενημερωτικές συνεδριάσεις για το προξενικό σώμα που διοργάνωσαν οι αρχές του Χονγκ Κονγκ. Η διαδικασία διαβούλευσης δεν οδήγησε σε ουσιαστικές αλλαγές στο σχέδιο νόμου, με εξαίρεση την προσθήκη της υπεράσπισης του δημόσιου συμφέροντος ως απάντηση στις ανησυχίες που εξέφρασαν δημοσιογράφοι σχετικά με το αδίκημα της κλοπής κρατικών μυστικών.

Στο SNSO αναφέρεται ότι «η ύψιστη αρχή της πολιτικής “μία χώρα, δύο συστήματα” είναι η διαφύλαξη των συμφερόντων εθνικής κυριαρχίας, ασφάλειας και ανάπτυξης». Επιπροσθέτως των διατάξεων του άρθρου 23 του θεμελιώδους νόμου, το SNSO απαγορεύει πέντε νέες κατηγορίες αδικημάτων, και συγκεκριμένα την προδοσία, την εξέγερση, την κλοπή κρατικών μυστικών και την κατασκοπεία, τις δραστηριότητες δολιοφθοράς που θέτουν σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια και τις εξωτερικές παρεμβάσεις. Με το SNSO εισάγεται στην επικράτεια του Χονγκ Κονγκ ο εκτεταμένος ορισμός της «εθνικής ασφάλειας» της ηπειρωτικής χώρας, ο οποίος παρέχει de facto στο εκτελεστικό σώμα εν γένει απεριόριστες εξουσίες στον τομέα αυτόν.

Άλλες κατηγορίες αδικημάτων που περιλαμβάνονται στο SNSO υπήρχαν ήδη στο δίκαιο του Χονγκ Κονγκ και ο νέος νόμος επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής αυτών των ήδη υφιστάμενων κατηγοριών αδικημάτων. Το SNSO αντικαθιστά τον νόμο της αποικιοκρατικής εποχής περί στάσης, επεκτείνοντας τα υφιστάμενα αδικήματα της πρόκλησης «δυσαρέσκειας» έναντι «του θεμελιώδους συστήματος του κράτους που θεσπίστηκε με το Σύνταγμα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας». Στο νομικό κείμενο του SNSO αναφέρεται επίσης ρητά ότι «δεν είναι αναγκαίο» να αποδειχθεί η πρόθεση για το αδίκημα της «υποκίνησης βίας», κάτι το οποίο συνιστά παρέκκλιση τόσο από τους κανόνες του παγκόσμιου κοινού δικαίου όσο και από τις διεθνείς αρχές. Επιπλέον, η μέγιστη ποινή για το αδίκημα αυξήθηκε από δύο έτη σε επτά έτη φυλάκισης. Εάν η στάση πραγματοποιηθεί σε αθέμιτη σύμπραξη με «εξωτερική δύναμη», η μέγιστη ποινή είναι πλέον 10 έτη φυλάκισης.

Στο πλαίσιο του SNSO, το τροποποιημένο αδίκημα της «υποκίνησης δυσαρέσκειας έναντι δημόσιων λειτουργιών» καλύπτει πλέον ευρύτερο φάσμα αξιωματούχων, συμπεριλαμβανομένων του προέδρου του Διαμεσολαβητή και του προέδρου της Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών.

Επιπλέον, το SNSO ορίζει ότι στους καταδικασθέντες για αδικήματα που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια μπορεί να χορηγηθεί μείωση ποινής μόνο κατά το ένα τρίτο, υπό την προϋπόθεση ότι ο Επίτροπος Σωφρονιστικών Υπηρεσιών κρίνει ότι η μείωση «δεν είναι

αντίθετη προς τα συμφέροντα της εθνικής ασφάλειας». Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή μεγαλύτερων ποινών φυλάκισης στις περισσότερες περιπτώσεις. Η μείωση της ποινής ήταν μέχρι στιγμής συνήθης για τους κρατούμενους με ιστορικό καλής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της φυλάκισης. Επιπλέον, όσοι έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια δεν θα έχουν πλέον το δικαίωμα να θέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές για τη θέση του Ανώτατου Διοικητή, για το Νομοθετικό Συμβούλιο, τα περιφερειακά συμβούλια και θέσεις εκπροσώπων των αγροτικών περιοχών, για το υπόλοιπο της ζωής τους¹³.

Λίγο μετά την έναρξη ισχύος του SNSO, οι αρχές εφάρμοσαν αναδρομικά τις αυστηρότερες διατάξεις του σχετικά με τη μείωση ποινής σε περατωθείσα υπόθεση σχετική με τον νόμο περί εθνικής ασφάλειας, κάτι που οδήγησε εκ των πραγμάτων σε παράταση της ποινής φυλάκισης για τον κατηγορούμενο. Ένας διαδηλωτής, ο οποίος είχε καταδικαστεί για απόσχιση το 2021 βάσει του νόμου του Πεκίνου και εκτίει πενταετή ποινή φυλάκισης, πληροφορήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου ότι μπορούσε να αφεθεί ελεύθερος στις 25 Μαρτίου 2024. Ωστόσο, καθώς άρχισε να ισχύει το SNSO, η μείωση της ποινής του ανακλήθηκε. Ο κατηγορούμενος υπέβαλε αίτηση δικαστικού ελέγχου της απόφασης —την πρώτη για το SNSO— αλλά η προσπάθειά του απορρίφθηκε στις 6 Δεκεμβρίου. Ο δικαστής του Ανώτατου Δικαστηρίου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα δικαστήρια θα «αποδέχονται εν γένει» τη γνώμη των εκτελεστικών αρχών σχετικά με τα απαιτούμενα για την προστασία της εθνικής ασφάλειας.

Οι πρώτες συλλήψεις βάσει του SNSO πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαΐου 2024, με στόχο τη φυλακισμένη ακτιβίστρια Chow Hang-tung (υπόθεση της Συμμαχίας του Χονγκ Κονγκ) και πέντε άλλα άτομα. Οι έξι συλληφθέντες κατηγορήθηκαν για το αδίκημα της στάσης λόγω των δημοσιεύσεών τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με την πάταξη της εξέγερσης στην πλατεία Tiananmen το 1989. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το SNSO είχε εφαρμοστεί για τη σύλληψη τουλάχιστον 15 ατόμων, όλα με την κατηγορία της στάσης. Τρία άτομα καταδικάστηκαν και τους επιβλήθηκαν ποινές φυλάκισης βάσει του νέου νόμου. Παρότι η εφαρμογή του SNSO είναι μέχρι στιγμής σχετικά συγκρατημένη, σε σύγκριση με την καταστολή που ακολούθησε την επιβολή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας, το όριο για καταδίκη είναι χαμηλό και οι ποινές είναι αυστηρές. Σε ένα από τα πρόσωπα που καταδικάστηκαν βάσει του νόμου επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 14 μηνών επειδή φορούσε μπλούζα με σύνθημα διαμαρτυρίας το οποίο θεωρήθηκε «στασιαστικό».

Επικαλούμενος τον νέο νόμο στις 12 Ιουνίου 2024 και εκ νέου στις 24 Δεκεμβρίου 2024, ο υπουργός Ασφαλείας του Χονγκ Κονγκ ακύρωσε τα διαβατήρια 13 καταζητούμενων ατόμων που δηλώθηκαν ως «φυγόδικοι» και απαγόρευσε σε άλλους να έχουν χρηματικές σχέσεις ή να συστήσουν κοινές επιχειρήσεις με τους στοχευόμενους, καθώς και να πωλήσουν ή να μισθώσουν ακίνητα σε αυτούς.

Ο νόμος έχει επιδεινώσει περαιτέρω το αποτρεπτικό αποτέλεσμα που είχε ο νόμος περί εθνικής ασφάλειας στην κοινωνία του Χονγκ Κονγκ, συμπεριλαμβανομένων της περαιτέρω αυτο λογοκρισίας των δημοσιογράφων και της μεγαλύτερης επιφυλακτικότητας των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Στις 29 Μαρτίου ο χρηματοδοτούμενος από τις ΗΠΑ ειδησεογραφικός σταθμός Radio Free Asia ανακοίνωσε το κλείσιμο του γραφείου του στο Χονγκ Κονγκ, εκφράζοντας ανησυχίες για την ασφάλεια των ανταποκριτών του. Στις 28 Μαρτίου ο επίσκοπος του Χονγκ Κονγκ επιβεβαίωσε ότι η Καθολική Επισκοπή έπρεπε να αναπροσαρμόσει ορισμένες θρησκευτικές πρακτικές ώστε να αποφύγει την παραβίαση του νέου νόμου.

¹³ Παρόμοια διάταξη στο Μακάο περιόρισε την εν λόγω περίοδο σε πέντε έτη.

Εφαρμογή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και της σχετικής νομοθεσίας

Η 30ή Ιουνίου 2024 σηματοδότησε την τέταρτη επέτειο της επιβολής του νόμου περί εθνικής ασφάλειας. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 είχαν συλληφθεί 316 άτομα βάσει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και των σχετικών διατάξεων, με ποσοστό καταδικαστικών αποφάσεων άνω του 95 %.

Την παραμονή των Χριστουγέννων του 2024, οι αρχές του Χονγκ Κονγκ εξέδωσαν κατάλογο καταζητούμενων με στόχο έξι άτομα που διαμένουν στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων αλλοδαπών υπηκόων. Η αστυνομία εθνικής ασφάλειας του Χονγκ Κονγκ επικήρυξε τους αυτοεξόριστους ακτιβιστές με ποσό 1 εκατ. HKD (122 000 EUR) για τον καθέναν τους για εικαζόμενη αθέμιτη σύμπραξη με ξένες χώρες ή με εξωτερικά στοιχεία, απόσχιση και υπονόμευση. Η ενέργεια αυτή αποτέλεσε άλλη μια εξωεδαφική εφαρμογή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και αύξησε τον συνολικό αριθμό των εν λόγω ενταλμάτων σύλληψης σε 19. Έως τις 31 Δεκεμβρίου κανένα πρόσωπο που περιλαμβάνεται στους καταλόγους επικηρυγμένων δεν είχε εκδοθεί στο Χονγκ Κονγκ. Ο εκπρόσωπος της ΕΕ δημοσίευσε δήλωση με την οποία καταδικάζει αυτά τα εντάλματα σύλληψης με εξωεδαφική ισχύ.

Με τους καταλόγους επικηρυγμένων εξακολούθησαν να προκαλούνται αλυσιδωτές επιπτώσεις στο Χονγκ Κονγκ, καθώς ασκούνταν πίεση στις οικογένειες των ακτιβιστών και στους στενούς κοινωνικούς κύκλους τους. Στις 10 Ιανουαρίου η αστυνομία εθνικής ασφάλειας προσήγαγε για ανάκριση τους γονείς και δύο αδελφές ενός ακτιβιστή που διέμενε στο εξωτερικό, ο οποίος συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο καταζητούμενων στις 14 Δεκεμβρίου 2023.

Οι δικαστικές διαδικασίες για τις υποθέσεις όπου οι κατηγορίες απαγγέλθηκαν βάσει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και του νόμου της αποικιοκρατικής εποχής περί στάσης συνεχίστηκαν το 2024, μολοντί με σημαντικές καθυστερήσεις. Πολλοί κατηγορούμενοι έχουν τεθεί υπό κράτηση από τα μέσα του 2021, σε ορισμένες περιπτώσεις σε επανειλημμένη απομόνωση.

Η δίκη δυνάμει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας των 47 φιλοδημοκρατικών νομοθετών και ακτιβιστών που διοργάνωσαν νόμιμες προκριματικές εκλογές το 2020 ή συμμετείχαν σε αυτές (κοινώς αναφερόμενων ως «οι 47 του Χονγκ Κονγκ») είναι η δίκη για λόγους εθνικής ασφάλειας με τους περισσότερους κατηγορουμένους. Στις 30 Μαΐου 2024 το Ανώτατο Δικαστήριο καταδίκασε 45 από τους κατηγορουμένους για «συνωμοσία με σκοπό την υπονόμευση» και στις 19 Νοεμβρίου τους επέβαλε ποινές φυλάκισης που κυμαίνονται από 4 έτη και 2 μήνες έως 10 έτη. Η μέγιστη ποινή σύμφωνα με τον νόμο περί εθνικής ασφάλειας είναι ισόβια κάθειρξη. Δύο κατηγορούμενοι από τους 47 του Χονγκ Κονγκ αθωώθηκαν.

Ο εισαγγελέας προσέφυγε κατά της αθωωτικής απόφασης του δικαστηρίου για έναν από τους δύο κατηγορουμένους. Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ αγνόησε τις εκκλήσεις σκληροπυρηνικών υποστηρικτών του Πεκίνου να επιδιώξει ακόμα αυστηρότερες ποινές για τους 45. Παράλληλα, 14 από τους κατηγορουμένους άσκησαν έφεση κατά των καταδικαστικών αποφάσεων ή των ποινών τους. Στις 31 Δεκεμβρίου το δικαστικό σώμα δεν είχε προγραμματίσει ακροάσεις γι' αυτές τις προσφυγές.

Η δίκη, συμπεριλαμβανομένων των συνεδριάσεων για μείωση των ποινών και της ετυμηγορίας, διήρκεσε 131 ημέρες, υπερβαίνοντας τις 90 ημέρες που είχαν αρχικά προγραμματιστεί. Στο

μεταξύ, από τους άλλους οκτώ ακτιβιστές υπέρ της δημοκρατίας που συνελήφθησαν αλλά δεν διώχθηκαν για την υπόθεση, τουλάχιστον ένας ήταν ακόμη ελεύθερος με εγγύηση από την αστυνομία χωρίς πρόσβαση στο διαβατήριό του το 2024.

Το 2024 εισήλθε στο ένδικο στάδιο της διαδικασίας η **δίκη δυνάμει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας κατά της Συμμαχίας του Χονγκ Κονγκ Υπέρ των Πατριωτικών Δημοκρατικών Κινήματων στην Κίνα (στο εξής: Συμμαχία του Χονγκ Κονγκ)**. Από τις 31 Δεκεμβρίου 2024 το Ανώτατο Δικαστήριο έχει προγραμματίσει την ακροαματική διαδικασία για τον Μάιο του 2025 και έχει δεσμεύσει 75 ημέρες για την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Η πλέον διαλυμένη ομάδα της κοινωνίας των πολιτών διοργάνωνε κάθε χρόνο τη λαμπαδηφορία στη μνήμη της πάταξης της εξέγερσης στην πλατεία Tiananmen το 1989. Ο εισαγγελέας κατηγορεί τη Συμμαχία του Χονγκ Κονγκ και τα βασικά μέλη της για «υποκίνηση υπονόμευσης». Η μέγιστη ποινή είναι ισόβια κάθειρξη.

Σε συναφή υπόθεση, το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε την καταδίκη και την επιβολή ποινής στον Chow και σε άλλα δύο μέλη της Συμμαχίας στις 14 Μαρτίου 2024 για μη συμμόρφωση με αίτημα παροχής πληροφοριών που είχε απευθύνει η αστυνομία εθνικής ασφάλειας. Στις 31 Ιουλίου το Ανώτατο Τριτοβάθμιο Δικαστήριο επέτρεψε στους τρεις κατηγορουμένους να ασκήσουν έφεση και προγραμμάτισε την ακροαματική διαδικασία για τον Ιανουάριο του 2025.

Η **δίκη του επιχειρηματία μέσω ενημέρωσης και ακτιβιστή υπέρ της δημοκρατίας Jimmy Lai δυνάμει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και του νόμου περί στάσης** συνεχίστηκε το 2024. Μαζί με τον Lai, απαγγέλθηκαν κατηγορίες σε έξι πρώην δημοσιογράφους της πλέον εκτός κυκλοφορίας εφημερίδας Apple Daily, οι οποίοι ομολόγησαν την ενοχή τους τον Νοέμβριο του 2022, και σε τρεις συνδεδεμένες με την Apple Daily εταιρείες. Η εισαγγελία απήγγειλε στον Lai, ο οποίος είναι Βρετανός πολίτης, και στους υπολοίπους δύο κατηγορίες βάσει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας («συνωμοσία με σκοπό την αθέμιτη σύμπραξη με ξένη χώρα ή με εξωτερικά στοιχεία η οποία θέτει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια») και μία κατηγορία βάσει του νόμου της αποικιοκρατικής εποχής περί στάσης («συνωμοσία με σκοπό την εκτύπωση, δημοσίευση, πώληση, προσφορά προς πώληση, διανομή, παρουσίαση και/ή αναπαραγωγή δημοσιευμάτων στασιαστικού περιεχομένου»). Η μέγιστη ποινή για κατηγορίες βάσει του νόμου περί εθνικής ασφάλειας είναι ισόβια κάθειρξη. Η δίκη, η οποία αναμενόταν να διαρκέσει 83 ημέρες, αναβλήθηκε δύο φορές —μία φορά την 1η Δεκεμβρίου 2022 για τις 25 Σεπτεμβρίου 2023 και, στη συνέχεια, για τις 18 Δεκεμβρίου 2023. Η δίκη είχε συμπληρώσει 113 ημέρες στις 19 Δεκεμβρίου, την τελευταία ημέρα ακροαματικής διαδικασίας για το 2024. Ο ίδιος ο Lai κατέθεσε για πρώτη φορά στις 20 Νοεμβρίου.

Στην υπόθεση του Stand News, όπου απαγγέλθηκαν κατηγορίες βάσει του νόμου της αποικιοκρατικής εποχής περί στάσης, το Περιφερειακό Δικαστήριο καταδίκασε στις 26 Σεπτεμβρίου τους δύο πρώην αρχισυντάκτες του διαλυμένου ανεξάρτητου μέσου ενημέρωσης σε φυλάκιση για 21 μήνες και 11 μήνες, αντίστοιχα. Ένας από τους συντάκτες, ο οποίος τελούσε υπό κράτηση για 349 ημέρες πριν από τη δίκη, φυλακίστηκε αμέσως, ενώ ο άλλος συντάκτης αφέθηκε ελεύθερος, επικαλούμενος προβλήματα υγείας. Πρόκειται για την πρώτη καταδίκη και επιβολή ποινής σε δημοσιογράφους για το αδίκημα της στάσης εδώ και 72 χρόνια. Η καταδίκη έχει επιδεινώσει το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της καταστολής της ελευθερίας του Τύπου, αυξάνοντας περαιτέρω την ήδη διαδεδομένη αυτολογοκρισία των δημοσιογράφων.

Η διαχείριση των δικών περί εθνικής ασφάλειας έχει επανειλημμένα εγείρει αμφιβολίες σχετικά με την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών, όσον αφορά τόσο το ζήτημα της αμεροληψίας των προσεκτικά επιλεγμένων δικαστών για τις υποθέσεις εθνικής ασφάλειας όσο και τις παρατεταμένες δικαστικές διαδικασίες. Στην υπόθεση του Stand News, η δίκη αναμενόταν να διαρκέσει 20 ημέρες, αλλά διήρκεσε 57 ημέρες. Η έκδοση ετυμηγορίας αναβλήθηκε τρεις φορές. Πρόβλημα αποτέλεσε επίσης η μακρόχρονη προσωρινή κράτηση των κατηγορουμένων, άνω των 300 ημερών.

Στην πρώτη δίκη με την κατηγορία της στάσης από τη μεταβίβαση της κυριαρχίας το 1997, το Εφετείο επικύρωσε την καταδίκη του ακτιβιστή Tam Tak-chi στις 7 Μαρτίου. Το δικαστήριο απέρριψε την απόφαση του Privy Council (Μυστικού Συμβουλίου) του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με την οποία για να συνδεθεί οποιαδήποτε ομιλία με καταδίκη για στάση πρέπει να περιλαμβάνει πρόθεση υποκίνησης βίας. Στις 14 Αυγούστου το Ανώτατο Τριτοβάθμιο Δικαστήριο έδωσε την έγκριση στον Tam να προσβάλει την καταδικαστική απόφαση και την ποινή του τον Ιανουάριο του 2025.

Στις 11 Απριλίου ο Joseph John, Πορτογάλος υπήκοος και κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου, καταδικάστηκε σε πενταετή φυλάκιση για «υποκίνηση απόσχισης».

Πολλοί από τους περίπου 6 000 διαδηλωτές που συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων του 2019, αλλά δεν τους έχουν ακόμη απαγγελθεί κατηγορίες παραμένουν ελεύθεροι με εγγύηση, εν αναμονή αστυνομικών ερευνών και εισαγγελικών αποφάσεων. Απαντώντας στις εκκλήσεις για «κατηγορηματική» απόσυρση των κατηγοριών, ο υπουργός Δικαιοσύνης Paul Lam δήλωσε σε συνέντευξη τον Οκτώβριο του 2024 ότι αυτό θα ήταν αντίθετο προς την αρχή του κράτους δικαίου. Πρόσθεσε ότι ενδέχεται να προκύψουν νέα αποδεικτικά στοιχεία και ότι δεν υπάρχει προθεσμία για τη δίωξη εγκλημάτων που έχουν λάβει χώρα στο παρελθόν.

Στην πρώτη δίκη της πόλης βάσει του αντιτρομοκρατικού διατάγματος των Ηνωμένων Εθνών, το σώμα των ενόρκων καταδίκασε στις 29 Αυγούστου ένα πρόσωπο και αθώωσε έξι άλλα για εικαζόμενο σχέδιο πυροδότησης εκρηκτικών και χρήσης πυροβόλων όπλων εναντίον της αστυνομίας κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων του 2019. Έξι άλλοι κατηγορούμενοι είχαν ομολογήσει την ενοχή τους. Το δικαστήριο καταδίκασε τα επτά άτομα σε ποινές φυλάκισης οι οποίες κυμαίνονται από 23 έτη και 10 μήνες έως 5 έτη και 10 μήνες.

Στις 12 Αυγούστου 2024 ο Jimmy Lai και έξι πρώην νομοθέτες έχασαν την τελική προσφυγή τους κατά των καταδικαστικών αποφάσεων για «συμμετοχή» σε παράνομη πορεία στις 18 Αυγούστου 2019. Το Ανώτατο Τριτοβάθμιο Δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό ότι η ποινική δίωξη συνιστούσε υπερβολικό περιορισμό της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι. Ωστόσο, το αίτημα του εισαγγελέα για επαναφορά της καταδικαστικής απόφασης για «διοργάνωση» της πορείας απορρίφθηκε επίσης. Δύο ημέρες αργότερα ο Λόρδος Neuberger, πρώην πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου ο οποίος προήδρευσε της υπόθεσης, παραιτήθηκε από τη θέση του ως προέδρου της ομάδας νομικών εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, η οποία παρείχε συμβουλές στον Συνασπισμό για την Ελευθερία των Μέσων Ενημέρωσης, στα μέλη του οποίου περιλαμβάνονται κράτη μέλη της ΕΕ.

Το 2024 παραιτήθηκαν επίσης πέντε αλλοδαποί μη μόνιμοι δικαστές του Ανώτατου Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου. Παρότι ορισμένοι από αυτούς αποφάσισαν να μην ανανεώσουν τον διορισμό τους για προσωπικούς λόγους, ο συνταξιούχος δικαστής του Ηνωμένου

Βασιλείου, Λόρδος Sumption, ο οποίος υπήρξε δικαστής στο Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου (Supreme Court), δήλωσε ότι η περιοχή που «κάποτε ήταν μια δυναμική και πολιτικά ποικιλόμορφη κοινότητα μετατρέπεται με αργούς ρυθμούς σε ολοκληρωτικό κράτος. Το κράτος δικαίου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο σε κάθε τομέα ο οποίος ενδιαφέρει ιδιαίτερα την κυβέρνηση.».

Τον Δεκέμβριο του 2024 στην έδρα του Ανώτατου Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου είχαν παραμείνει έξι αλλοδαποί μη μόνιμοι δικαστές.

Συνοψίζοντας, όσον αφορά θέματα που θεωρούνταν σχετικά με την εθνική ασφάλεια, το **κράτος δικαίου** στο Χονγκ Κονγκ παρέμεινε υπό σοβαρή πίεση το 2024. Στον υποδείκτη «περιορισμοί των εξουσιών της κυβέρνησης» του ετήσιου δείκτη κράτους δικαίου, όπως καταρτίστηκε από τον οργανισμό World Justice Project και δημοσιεύθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2024, το Χονγκ Κονγκ υποχώρησε τρεις θέσεις σε σύγκριση με το 2023 και βρέθηκε στην 62η θέση μεταξύ 142 χωρών και εδαφών. Στον υποδείκτη «θεμελιώδη δικαιώματα», το Χονγκ Κονγκ κατατάχθηκε επίσης στην 62η θέση, μια υποχώρηση τεσσάρων θέσεων από το 2023¹⁴. Ταυτόχρονα, το εμπορικό και το ιδιωτικό δίκαιο εξακολουθούν να μην επηρεάζονται γενικά από την αυταρχική στροφή στο νομικό περιβάλλον του Χονγκ Κονγκ.

Το 2024 συνεχίστηκε επίσης η **εστίαση στην ενσωμάτωση της «εθνικής ασφάλειας» στη διακυβέρνηση της ΕΔΠ**, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση και τη δημόσια διοίκηση. Στις 7 Ιουνίου το Γραφείο Δημόσιας Διοίκησης του Χονγκ Κονγκ δημοσίευσε νέο Κώδικα Υπαλλήλων Δημοσίου, ο οποίος χαρακτήρισε την «προάσπιση της συνταγματικής τάξης και της εθνικής ασφάλειας» ως κορυφαία βασική αξία για τους 173 000 δημόσιους υπαλλήλους της ΕΔΠ. Στις 6 Αυγούστου ξεκίνησε να λειτουργεί ο Εκθεσιακός Χώρος για την Εθνική Ασφάλεια, όπου οι διαδηλώσεις του 2019 περιγράφονται ως «πολύχρωμη επανάσταση». Το Γραφείο Δημόσιας Διοίκησης παρότρυνε όλους τους δημόσιους υπαλλήλους να επισκεφθούν τουλάχιστον μία φορά την έκθεση πριν από το τέλος του 2026.

Στις 18 Νοεμβρίου η κυβέρνηση πραγματοποίησε τα εγκαίνια του προγράμματος κατάρτισης περιφερειακών εκπαιδευτών σε θέματα εθνικής ασφάλειας για την πρώτη ομάδα 120 «εκπαιδευτών» εθνικής ασφάλειας. Η κυβέρνηση δήλωσε ότι έως το 2025 θα παρασχεθεί κατάρτιση σε τουλάχιστον 2 600 περιφερειακούς εκπαιδευτές και καθένας από αυτούς θα πρέπει να διαδίδει μηνύματα σχετικά με την εθνική ασφάλεια σε τουλάχιστον 30 άτομα ετησίως. Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ προβλέπει ότι πάνω από 78 000 άτομα θα λαμβάνουν μηνύματα σχετικά με τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας ετησίως.

Το Γραφείο Εκπαίδευσης τόνισε εκ νέου το 2024 τη σημασία της εκπαίδευσης σε θέματα εθνικής ασφάλειας. Στο πλαίσιο μιας σειράς εκθέσεων που δημοσιεύθηκαν στις 25 Ιουνίου, οι σχολικοί επιθεωρητές επέκριναν ένα σχολείο που αναλαμβάνει παιδιά με μέτριες μαθησιακές δυσκολίες, επειδή δεν διδάσκει το κινεζικό σύνταγμα και δεν «εφαρμόζει πλήρως» την εκπαίδευση σε θέματα εθνικής ασφάλειας.

Η κυβέρνηση άσκησε επίσης μεγαλύτερο έλεγχο στο επάγγελμα της κοινωνικής εργασίας. Στις 3 Ιουλίου 2024 το Νομοθετικό Συμβούλιο ενέκρινε τροποποίηση του διατάγματος για την καταχώριση στο μητρώο κοινωνικών λειτουργών, βάσει της οποίας τα περισσότερα μέλη του φορέα αδειοδότησης κοινωνικών λειτουργών της πόλης ήταν διορισμένα από την κυβέρνηση.

¹⁴ <https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/global>.

Ο νόμος εξουσιοδότησε επίσης το όργανο να αποκλείει οριστικά τους κοινωνικούς λειτουργούς που έχουν καταδικαστεί για αδικήματα κατά της εθνικής ασφάλειας.

Τον Ιούλιο η αστυνομία αποκάλυψε ότι είχε λάβει πάνω από 750 000 πληροφορίες μέσω της ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής καταγγελιών για θέματα εθνικής ασφάλειας και ότι το 10 % έως 20 % περίπου των εν λόγω πληροφοριών μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο παρακολούθησης. Εκτός αυτού, τον Δεκέμβριο, η αστυνομία δήλωσε ότι το εν λόγω έτος εγκατέστησε 612 κάμερες παρακολούθησης στην πόλη για τη βελτίωση της ασφάλειας. Ο στόχος ήταν να εγκατασταθούν άλλες 1 300 κάμερες έως το τέλος του 2025.

Το 2024 συρρικνώθηκε περαιτέρω ο **χώρος για αντιπολίτευση και πλουραλιστικές φωνές** στο Χονγκ Κονγκ.

Στις 13 Νοεμβρίου ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος Lo Kin-hei αποκάλυψε ότι αρκετά βασικά μέλη του κόμματος, καθώς και οι οικογένειες και οι επιχειρήσεις τους, είχαν λάβει ανώνυμα απειλητικά τηλεφωνήματα και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στα οποία τους κατηγορούσαν ότι ήταν «κατά της Κίνας και του Χονγκ Κονγκ» και τους προειδοποιούσαν για πιθανή φυλάκιση εξαιτίας της συμμετοχής τους στην πολιτική.

Στις 19 Νοεμβρίου οι εφημερίδες Ta Kung Pao και Wen Wei Po δημοσίευσαν ολοσέλιδα άρθρα στα οποία παρουσίαζαν εννέα καταδικασθέντες εναγομένους στην υπόθεση «των 47 του Χονγκ Κονγκ» και τους κατηγορούσαν για δεσμούς με την πολιτική ομάδα τη δεδομένη στιγμή ή στο παρελθόν. Το Δημοκρατικό Κόμμα, το οποίο συνιστούσε κάποτε τη μεγαλύτερη φιλοδημοκρατική πολιτική ομάδα στο Χονγκ Κονγκ, συνέχισε να αντιμετωπίζει δυσκολίες στη διοργάνωση εκδηλώσεων συγκέντρωσης κεφαλαίων.

Η πρώην δεύτερη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα της αντιπολίτευσης στο Χονγκ Κονγκ, το Κόμμα Πολιτών, διαγράφηκε από το μητρώο εταιρειών του Χονγκ Κονγκ στις 27 Μαρτίου· η ομάδα είχε υπερψηφίσει τη διάλυσή της τον Μάιο του 2023.

Εξωτερικές σχέσεις του Χονγκ Κονγκ

Το 2024 οι εξωτερικές σχέσεις του Χονγκ Κονγκ χαρακτηρίστηκαν από προσπάθειες διαφοροποίησης των εμπορικών και οικονομικών δεσμών με χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής, καθώς και με άλλες αναδύμενες αγορές. Τον Ιούλιο ο Ανώτατος Διοικητής ηγήθηκε αντιπροσωπείας για εξαήμερη επίσκεψη στο Λάος, στην Καμπότζη και στο Βιετνάμ. Μέχρι στιγμής έχει επισκεφθεί επτά κράτη μέλη του Συνδέσμου Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN), εκτός του Μπруνέι, των Φιλιππίνων και της Μιανμάρ. Τον Νοέμβριο μετέβη στο Περού για επτά ημέρες και συμμετείχε στη σύνοδο των ηγετών της Οικονομικής Συνεργασίας Ασίας–Ειρηνικού. Το Χονγκ Κονγκ υπέγραψε επίσης συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών (στο εξής: ΣΕΣ) με το Περού το 2024.

Τον Σεπτέμβριο η σημερινή αποκλειστική εκπρόσωπος της πόλης στη Μόνιμη Επιτροπή του Εθνικού Λαϊκού Κογκρέσου, η Starry Lee, πρότεινε η διαδικασία διεθνοποίησης της ΕΔΠ να επικεντρωθεί πλέον στις χώρες της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη — Ένας Δρόμος», του ASEAN και της Μέσης Ανατολής, αφού επικεντρώθηκε για αρκετό καιρό στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Η μετανάστευση από το Χονγκ Κονγκ συνεχίστηκε. Το 2024 το Υπουργείο Εσωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου ανακοίνωσε ότι στις 30 Σεπτεμβρίου 2024 είχε λάβει 32 429 αιτήσεις για θεωρήσεις Βρετανού πολίτη (υπερπόντιων εδαφών). Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει λάβει

συνολικά περίπου 224 204 αιτήσεις από πολίτες του Χονγκ Κονγκ για το ειδικό καθεστώς θεωρήσεων το οποίο μπορεί να προετοιμάσει το έδαφος για την απόκτηση ιθαγένειας. Περίπου 158 000 άτομα έχουν αφιχθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο του προγράμματος. Ο Καναδάς και η Αυστραλία εξακολούθησαν να λαμβάνουν αιτήσεις θεώρησης στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων μετανάστευσης για τους κατοίκους του Χονγκ Κονγκ. Ο πληθυσμός του Χονγκ Κονγκ παρέμεινε στάσιμος στα 7,5 εκατομμύρια παρά τη μετανάστευση, κυρίως λόγω των νέων αφίξεων από την ηπειρωτική Κίνα.

Στις 10 Ιουλίου ο πρόεδρος των ΗΠΑ παρέτεινε το καθεστώς «εθνικής έκτακτης ανάγκης» για το Χονγκ Κονγκ, ισχυριζόμενος ότι η κατάσταση στην ΕΔΠ συνιστούσε απειλή για την «εθνική ασφάλεια, την εξωτερική πολιτική και την οικονομία» των Ηνωμένων Πολιτειών. Σύμφωνα με το εκτελεστικό διάταγμα, η ΕΔΠ δεν μπορεί πλέον να απολαύει της ειδικής οικονομικής μεταχείρισης που της είχε προηγουμένως χορηγηθεί από το αμερικανικό δίκαιο. Στις 19 Νοεμβρίου, ως απάντηση στην καταδικαστική απόφαση για την υπόθεση «των 47 του Χονγκ Κονγκ», οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν την επιβολή νέων περιορισμών όσον αφορά τις θεωρήσεις σε αξιωματούχους του Χονγκ Κονγκ.

Δικαιώματα, ελευθερίες και ισότητα ευκαιριών

Στις 23 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση της ομάδας εργασίας για την καθολική περιοδική εξέταση, του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, σχετικά με την Κίνα, η οποία κάλυψε και το Χονγκ Κονγκ. Πριν από τη συνεδρίαση τουλάχιστον επτά χώρες είχαν υποβάλει 13 παρατηρήσεις σχετικά με το Χονγκ Κονγκ, οι οποίες συνιστούσαν πρωτοφανώς υψηλό αριθμό θεμάτων προς εξέταση. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, 18 χώρες, μεταξύ των οποίων η Δανία, η Γερμανία, η Ιρλανδία και η Γαλλία, εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τα ατομικά δικαιώματα στην περιοχή, ενώ οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο κάλεσαν τις αρχές του Χονγκ Κονγκ να καταργήσουν τον νόμο περί εθνικής ασφάλειας.

Στις 31 Μαΐου 2024 το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών δημοσίευσε τις απόψεις της Κίνας σχετικά με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις. Η Κίνα απέρριψε 14 από τις 23 συστάσεις που είχαν διατυπώσει 20 χώρες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Χονγκ Κονγκ. Οι χώρες των οποίων οι συστάσεις απορρίφθηκαν ήταν, μεταξύ άλλων, το Βέλγιο, η Τσεχία, η Δανία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες και η Αυστρία. Η Κίνα απέρριψε όλες τις συστάσεις που σχετίζονταν με τον νόμο περί εθνικής ασφάλειας στο Χονγκ Κονγκ, περιγράφοντάς τις ως βασιζόμενες σε «ψευδείς πληροφορίες». Στο μεταξύ, η Κίνα δήλωσε ότι «έχει αποδεχθεί και ήδη εφαρμόσει» τις συστάσεις της Γερμανίας (για την αποκατάσταση του πλήρους σεβασμού προς το κράτος δικαίου, την κοινωνία των πολιτών και τα πολιτικά δικαιώματα στο Χονγκ Κονγκ), της Γαλλίας (για τη διασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι, μεταξύ άλλων στο διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένου του Χονγκ Κονγκ) και της Λιθουανίας (για τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων των πολιτών να έχουν γνώμη και να την εκφράζουν χωρίς φόβο αντιποίνων και λογοκρισία, σε όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων του Χονγκ Κονγκ, του Θιβέτ και άλλων).

Στη συνεδρίαση της ολομέλειας του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών της 4ης Ιουλίου, συζητήθηκε και εγκρίθηκε η έκθεση επισκόπησης για την Κίνα.

Το 2024 εμπειρογνώμονες των Ηνωμένων Εθνών εξέφρασαν δύο φορές γραπτώς τις ανησυχίες τους σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο Χονγκ Κονγκ στη μόνιμη αποστολή της Κίνας στη Γενεύη.

Στις 25 Ιανουαρίου η Ειδική Εισηγήτρια των Ηνωμένων Εθνών για τα βασανιστήρια και κάθε άλλη βάνανση, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία εξέφρασε «ανησυχίες» ότι ο βασικός μάρτυρας κατηγορίας στη δίκη του Jimmy Lai για λόγους εθνικής ασφάλειας, ο Andy Li, «υποβλήθηκε σε βασανιστήρια και/ή άλλη βάνανση, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία» σε σωφρονιστικό κατάστημα της ηπειρωτικής χώρας και «ως εκ τούτου, εξαναγκάστηκε να ομολογήσει ότι συνωμότησε με τον Jimmy Lai με σκοπό την αθέμιτη σύμπραξη με ξένες οντότητες»¹⁵.

Στις 22 Μαρτίου 2024 δημοσιεύθηκε δήλωση των ειδικών εισηγητών των Ηνωμένων Εθνών για: i) την προαγωγή και την προστασία του δικαιώματος στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης· ii) το δικαίωμα στην εκπαίδευση· iii) τα δικαιώματα της ελευθερίας του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και του συνεταιρίζεσθαι· iv) την κατάσταση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· v) την ανεξαρτησία των δικαστών και των δικηγόρων· και vi) την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών κατά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Στη δήλωση υποστηρίχθηκε ότι η νομοθεσία βάσει του άρθρου 23 περιλαμβάνει «πολλά μέτρα που θα περιορίσουν σημαντικά και αδικαιολόγητα την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και δεν είναι συμβατά με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και το Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα»¹⁶.

Το προηγούμενο έτος το Χονγκ Κονγκ εξακολούθησε να διολισθαίνει σε διάφορες παγκόσμιες κατατάξεις που σχετίζονται με τα δικαιώματα. Στον δείκτη ανθρωπίνων ελευθεριών για το 2024, τον οποίο κατάρτισαν το Ινστιτούτο Cato και το Ινστιτούτο Fraser, το Χονγκ Κονγκ υποχώρησε από την 46η θέση το 2023 στην 50ή θέση μεταξύ 165 χωρών¹⁷. Σύμφωνα με έκθεση της ΜΚΟ Freedom House, το Χονγκ Κονγκ το 2024 ήταν «εν μέρει ελεύθερη» περιοχή, με βαθμολογία 41 στα 100, σχεδόν πανομοιότυπη με του 2023, όταν το Χονγκ Κονγκ βαθμολογήθηκε με 42 στα 100¹⁸.

Η κατάσταση της ελευθερίας του Τύπου επιδεινώθηκε περαιτέρω. Το Χονγκ Κονγκ κατέλαβε την 135η θέση μεταξύ των 180 χωρών και περιφερειών στον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου ο οποίος καταρτίστηκε από την οργάνωση Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα και δημοσιεύθηκε στις 3 Μαΐου¹⁹. Σύμφωνα με τον Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου που καταρτίστηκε από την Ένωση Δημοσιογράφων του Χονγκ Κονγκ (στο εξής: HKJA) και παρουσιάστηκε στις 20 Αυγούστου 2024, τόσο το ευρύ κοινό όσο και οι δημοσιογράφοι στο Χονγκ Κονγκ παρατήρησαν υποχώρηση της ελευθερίας του Τύπου το 2023²⁰.

Η HKJA αντιμετώπισε ιδιαίτερες πιέσεις κατά τη διάρκεια του έτους. Στις 25 Ιανουαρίου 2024 η συνδικαλιστική οργάνωση αποκάλυψε ότι η Υπηρεσία Δημοσίων Εσόδων (η φορολογική αρχή του Χονγκ Κονγκ) απαίτησε φόρο ύψους 400 000 HKD (45 000 EUR) επί των κερδών στο πλαίσιο λογιστικού ελέγχου της HKJA για την περίοδο 2017-2018. Οι αρχές ζήτησαν από την HKJA να υποβάλει δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος για έξι έτη μεταξύ των 2017/2018 και 2022/2023. Η HKJA υπέβαλε ένσταση κατά της πράξης καθορισμού φόρου. Τον Απρίλιο

¹⁵ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=28734>.

¹⁶ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=28893>.

¹⁷ <https://www.cato.org/human-freedom-index/2024>.

¹⁸ <https://freedomhouse.org/country/hong-kong/freedom-world/2024>.

¹⁹ <https://rsf.org/en/index>.

²⁰ <https://hkja.org.hk/en/press-release/press-freedom-in-hong-kong-at-11-year-low-according-to-media-survey-amid-fears-over-article-23-national-security-law/>.

μια συναυλία για τη συγκέντρωση κεφαλαίων που διοργάνωσε η HKJA μεταφέρθηκε αναγκαστικά στο διαδίκτυο λόγω «ανωτέρας βίας». Τον Μάιο ο πρώην πρόεδρος της HKJA αποφάσισε να μην επιδιώξει την επανεκλογή του, δηλώνοντας ότι η ένωση «μπορεί να δεχθεί επίθεση εάν συνεχιστεί η θητεία του». Στις 21 Ιουνίου, μια ημέρα πριν από την ετήσια γενική της συνέλευση, η HKJA χρειάστηκε να παροτρύνει τα μέλη της να αγνοήσουν ένα ανώνυμο μήνυμα στο WhatsApp που τα προειδοποιούσε να μην παραστούν λόγω «ανησυχίας για την ασφάλειά» τους.

Στις 13 Σεπτεμβρίου η HKJA αποκάλυψε ότι από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο «δεκάδες δημοσιογράφοι, μέλη των οικογενειών τους ή εργοδότες των μελών των οικογενειών τους, καθώς και γείτονες και συνεργάτες τους, παρενοχλήθηκαν και εκφοβίστηκαν τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός αυτού». Σε μία περίπτωση, ο ιδιοκτήτης της κατοικίας ενός δημοσιογράφου και ο μεσίτης μέσω του οποίου την ενοικίασε έλαβαν ανώνυμες επιστολές με απειλές για «αδιανόητες συνέπειες» και «παράπλευρες απώλειες» εάν δεν εκδίωκαν τον μισθωτή από το ακίνητο και την περιοχή. Αφότου η πρόεδρος της HKJA κατήγγειλε τα περιστατικά στην αστυνομία, η κατάσταση τέθηκε υπό έλεγχο. Ωστόσο, προς το τέλος του έτους ξεκίνησε εκ νέου η παρενόχληση μεμονωμένων δημοσιογράφων.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2024 το Ανώτατο Δικαστήριο εξέτασε υπόθεση δικαστικού ελέγχου που κίνησε η HKJA σχετικά με έναν νέο κανόνα που περιορίζει την πρόσβαση των δημοσιογράφων σε δημόσιο μητρώο το οποίο διαχειρίζεται η Υπηρεσία Μεταφορών. Η συνδικαλιστική οργάνωση αμφισβήτησε τη συνέπεια του νέου κανόνα με την αρχή της ελευθερίας του Τύπου. Στις 31 Δεκεμβρίου δεν είχε εκδοθεί απόφαση.

Μετά τη θέσπιση της νομοθεσίας βάσει του άρθρου 23, η Wall Street Journal ανακοίνωσε στις 2 Μαΐου 2024 την απόφασή της να μεταφέρει την έδρα της για την Ασία από το Χονγκ Κονγκ στη Σινγκαπούρη. Τον Ιούλιο η Wall Street Journal απέλυσε μια δημοσιογράφο μετά την εκλογή της ως προέδρου της HKJA.

Τα τοπικά μέσα ενημέρωσης συχνά ευθυγραμμίζονται με την επίσημη στάση της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ κατά τη μετάδοση ειδήσεων. Τα καθιερωμένα μέσα ενημέρωσης, για παράδειγμα, απέφευγαν να προσφωνούν τον William Lai «πρόεδρο της Ταϊβάν», επιστρέφοντας αντ' αυτού σε όρους όπως «ηγέτης της Ταϊβάν» ή «Lai της Ταϊβάν». Αυτό καταδεικνύει απόκλιση σε σχέση με τέσσερα χρόνια πριν, όταν τα καθιερωμένα μέσα ενημέρωσης εξακολουθούσαν να αναφέρονται στην Tsai Ing-wen που κατείχε τότε το αξίωμα ως «πρόεδρο της Ταϊβάν».

Οι αρχές του Χονγκ Κονγκ συνέχισαν να χρησιμοποιούν τους κανόνες μετανάστευσης για να εμποδίσουν την είσοδο δημοσιογράφων που θεωρούνται εχθρικά διακείμενοι και ακτιβιστών για την ελευθερία του Τύπου στην ΕΔΠ²¹. Στις 10 Απριλίου 2024 εκπρόσωπος των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα πολωνικής ιθαγένειας τέθηκε υπό κράτηση για έξι ώρες κατά την άφιξή της στο Χονγκ Κονγκ και της απαγορεύτηκε η είσοδος στην επικράτεια, όπου είχε προγραμματίσει να παρακολουθήσει τη δίκη του επιχειρηματία μέσω ενημέρωσης Jimmy Lai. Τον Αύγουστο δεν χορηγήθηκε θεώρηση εργασίας σε δημοσιογράφο του Bloomberg που διέμενε στην ηπειρωτική χώρα και είχε προγραμματίσει να μετεγκατασταθεί στο Χονγκ Κονγκ. Στις 14 Σεπτεμβρίου δεν επιτράπη σε Γαλλίδα φωτορεπόρτερ να εισέλθει στο Χονγκ Κονγκ,

²¹ Το προηγούμενο έτος η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ απαγόρευσε επίσης την είσοδο ακτιβιστών. Στις 27 Ιουνίου απαγορεύτηκε η είσοδος σε Ιάπωνα ακτιβιστή. Στις 8 Σεπτεμβρίου απαγορεύτηκε η είσοδος σε Γερμανό ακτιβιστή. Ακριβώς πριν από την άφιξή του στο Χονγκ Κονγκ, ο Γερμανός ακτιβιστής είχε ταξιδέψει στην ηπειρωτική Κίνα. Συνεργάστηκε με την πρωτοβουλία Tibet Initiative Deutschland, η οποία υποστήριζε την αυτοδιάθεση της κινεζικής περιοχής, και ήταν συνιδρυτής της Freiheit für Hongkong, μιας ΜΚΟ που κατέβαλλε προσπάθειες για ένα δημοκρατικό, ελεύθερο Χονγκ Κονγκ.

πιθανώς λόγω μιας φωτογραφίας του φυλακισμένου Jimmy Lai που είχε τραβήξει για το Associated Press.

Το 2024 μια δημοσιογράφος που κάλυπτε την κινεζική αμυντική πολιτική και διπλωματία για την εφημερίδα South China Morning Post εξακολούθησε να είναι αγνοούμενη μετά την κάλυψη του φόρουμ Xiangshan του Πεκίνου τον Οκτώβριο του 2023.

Σε θετικότερες ειδήσεις, στις 4 Σεπτεμβρίου το Εφετείο επικύρωσε απόφαση κατώτερου δικαστηρίου με την οποία αρνήθηκε να επαναφέρει την προειδοποίηση της Αρχής Επικοινωνιών κατά του «Headliner», ενός σατιρικού προγράμματος που έχει πλέον διακοπεί παραγωγής του RTHK, του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα του Χονγκ Κονγκ.

Η ελευθερία της έκφρασης υπέστη επίσης περαιτέρω πιέσεις το 2024. Από τις 15 Μαΐου το YouTube απέκλεισε την τοπική πρόσβαση σε 32 βίντεο σχετικά με το τραγούδι διαμαρτυρίας «Glory to Hong Kong» (Δόξα στο Χονγκ Κονγκ). Η απόφαση εκδόθηκε αφότου το Ανώτατο Δικαστήριο επέδωσε στην κυβέρνηση προσωρινή διαταγή απαγόρευσης του τραγουδιού, το οποίο, σύμφωνα με τις αρχές, «χρησιμοποιήθηκε για την υποκίνηση άλλων προσώπων» στη διάπραξη αδικημάτων κατά της εθνικής ασφάλειας, όπως απόσχιση και στάση.

Ο χώρος για καλλιτέχνες που ασκούν κριτική στο καθεστώς και ανεξάρτητα πολιτιστικά ιδρύματα συρρικνώθηκε περαιτέρω το 2024.

Καλλιτέχνες, όπως οι σκηνοθέτες που τάσσονται υπέρ της δημοκρατίας, έρχονται αντιμέτωποι με περικοπές χρηματοδότησης και πολιτικές πιέσεις. Στις 24 Οκτωβρίου 2024 ο ανεξάρτητος κινηματογραφικός οργανισμός Ying e Chi ανακοίνωσε τη διάλυσή του και τον Αύγουστο ένας από τους ιδρυτές του μετακόμισε στην Ταϊβάν με σκοπό να ξεκινήσει εκ νέου τη λειτουργία του φορέα, επικαλούμενος ένα «σχετικά πιο ελεύθερο περιβάλλον» στην Ταϊβάν. Ο φορέας διένεμε αμφιλεγόμενα πολιτικά ντοκιμαντέρ, όπως το βραβευμένο «Lost in the Fumes». Στις 17 Δεκεμβρίου η Ομοσπονδία Θεατρικών Συλλόγων του Χονγκ Κονγκ ανακοίνωσε ότι, για δεύτερο συνεχόμενο έτος, το Τμήμα Αναψυχής και Πολιτιστικών Υπηρεσιών της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ δεν θα παράσχει χώρο για την ετήσια τελετή απονομής των θεατρικών βραβείων που έχει προγραμματιστεί για τον Απρίλιο του 2025. Την ίδια ημέρα η Ομοσπονδία Θεατρικών Συλλόγων του Χονγκ Κονγκ δήλωσε επίσης ότι το Συμβούλιο Ανάπτυξης των Τεχνών της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ δεν θα παράσχει χρηματική υποστήριξη στην τελετή, για δεύτερο συνεχόμενο έτος. Έγγραφα που χρονολογούνται πριν από δύο χρόνια κατέδειξαν ότι το Συμβούλιο δεν ήταν ικανοποιημένο με την πρόσκληση ενός ανεξάρτητου δημοσιογράφου και ενός σατιρικού σκιτσογράφου για την απονομή των βραβείων στις τελετές των προηγούμενων ετών.

Το 2024 σημειώθηκαν επίσης αρκετές ακυρώσεις συναυλιών της τελευταίας στιγμής από καλλιτέχνες φιλικά προσκείμενους στο κίνημα υπέρ της δημοκρατίας. Για παράδειγμα, στις 4 Δεκεμβρίου η Ορχήστρα του Φεστιβάλ του Χονγκ Κονγκ ανακοίνωσε την ακύρωση της παράστασής της που ήταν προγραμματισμένη για τις 8 Δεκεμβρίου λόγω «επειγουσών εργασιών ελέγχου και επισκευής» στο δημαρχείο του Tsuen Wan. Εκτός αυτού, η παράσταση «Ο τυχαίος θάνατος ενός αναρχικού», η οποία είχε προγραμματιστεί για τις 21 Φεβρουαρίου έως τις 2 Μαρτίου, ακυρώθηκε στις 5 Φεβρουαρίου. Στις 30 Ιανουαρίου στέρησαν από τον θεατρικό θίασο «Fire Makes Us Human» τους χώρους που είχε εξασφαλίσει από ένα σχολείο για παραστάσεις προγραμματισμένες για τις 2 έως τις 4 Φεβρουαρίου. Ο ιδρυτής του θιάσου εξήγησε ότι το σχολείο έλαβε την απόφαση διότι το Γραφείο Εκπαίδευσης επικαλέστηκε τις κατευθυντήριες γραμμές με τίτλο «Εθνική Ασφάλεια: Ειδικά μέτρα για τα σχολεία». Ο ιδρυτής

δήλωσε ότι είχε κατηγορηθεί για τη δημοσίευση «ακατάλληλων σχολίων» στο διαδίκτυο. Αργότερα, η ομάδα ανακοίνωσε ότι θα αναστείλει τις δραστηριότητές της.

Στις 31 Μαρτίου το ανεξάρτητο βιβλιοπωλείο Mount Zero έκλεισε, επικαλούμενο συνεχή πίεση από τις αρχές. Στις 20 Αυγούστου έκλεισε άλλο ένα βιβλιοπωλείο, το Mellow Out.

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ανάκαμψης της ελευθερίας του συνέρχεσθαι για ειρηνικές διαδηλώσεις. Παρότι το 2024 πραγματοποιούνταν περιστασιακά διάσπαρτες διαμαρτυρίες μικρής κλίμακας έξω από τα κεντρικά γραφεία της κυβέρνησης, δεν υπήρξαν μεγαλύτερες διαδηλώσεις. Πιο συγκεκριμένα, τον Οκτώβριο οι εκκλήσεις ενός πρώην υπουργού Μεταφορών και Στέγασης προς την κυβέρνηση να επιτρέψει τις ειρηνικές διαδηλώσεις και συναθροίσεις προκειμένου να «αντιστραφεί η αρνητική εικόνα» της ΕΔΠ απορρίφθηκαν από τον Ανώτατο Διοικητή του Χονγκ Κονγκ.

Η Ομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων του Χονγκ Κονγκ και η Ομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων του Χονγκ Κονγκ και της Kowloon, και οι δύο φιλικά προσκείμενες στο Πεκίνο, επιβεβαίωσαν χωριστά το 2024 ότι δεν θα διοργανώσουν διαδηλώσεις την 1η Μαΐου (Εργατική Πρωτομαγιά) για δεύτερο συνεχόμενο έτος. Εκτός αυτού, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις διαδηλώσεις ομάδων φιλικά προσκείμενων στο Πεκίνο που επέκριναν δηλώσεις της ΕΕ σχετικά με τις πολιτικές εξελίξεις στο Χονγκ Κονγκ έξω από το Γραφείο της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ.

Το 2024 η λαμπαδηφορία της 4ης Ιουνίου στο πάρκο Βικτόρια στη μνήμη της πάταξης της εξέγερσης στην πλατεία Tiananmen το 1989, η οποία στο παρελθόν ήταν μεγάλης κλίμακας και διοργανωνόταν αρχικά από την ομάδα της κοινωνίας των πολιτών Συμμαχία του Χονγκ Κονγκ Υπέρ των Πατριωτικών Δημοκρατικών Κινήματων, δεν πραγματοποιήθηκε για πέμπτη συνεχή χρονιά. Η παρουσία εκπροσώπων του Γραφείου της ΕΕ και των προξενείων των κρατών μελών της ΕΕ στο πάρκο Βικτόρια τη νύχτα της 4ης Ιουνίου καταγράφηκε ευρέως από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης. Το Γραφείο της ΕΕ τοποθέτησε επίσης κεριά στα παράθυρα των γραφείων του εκείνη την ημέρα σε ένδειξη μνήμης. Την εν λόγω ημέρα η αστυνομία συνέλαβε τέσσερα άτομα, ηλικίας μεταξύ 23 και 69 ετών, και τα άφησε ελεύθερα με εγγύηση.

Η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι συνέχισε επίσης να δέχεται πιέσεις το 2024. Στις 23 Ιουλίου το Χριστιανικό Ίδρυμα του Χονγκ Κονγκ ανακοίνωσε τη διάλυσή του, εξηγώντας ότι στο υφιστάμενο περιβάλλον είχε καταστεί δύσκολο να πραγματοποιεί «ελεύθερα» την αποστολή του. Η ομάδα υπήρξε μέλος του διαλυμένου πλέον Μετώπου για τα Πολιτικά Ανθρώπινα Δικαιώματα και της Συμμαχίας του Χονγκ Κονγκ.

Οι ομάδες της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με τα δικαιώματα και εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στην πόλη συνέχισαν να αντιμετωπίζουν πιέσεις. Η θεσμική και η ανώνυμη παρενόχληση των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι πρακτικές που περιγράφει η HKJA, ήταν ευρέως διαδεδομένες. Στην παρενόχληση αυτή συμμετείχαν επίσης και άλλες κρατικές υπηρεσίες, όπως οι φορολογικές αρχές ή οι πυροσβεστικές υπηρεσίες. Η μείωση τόσο των δημόσιων όσο και των ιδιωτικών πόρων αποτέλεσε περαιτέρω πηγή ανησυχίας για ορισμένες ΜΚΟ το 2024. Ωστόσο, οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών που εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στην πόλη επέδειξαν αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, διερευνώντας τρόπους ώστε να αντεπεξέλθουν στον εναπομένοντα χώρο και —όπου είναι δυνατόν— να τον επεκτείνουν.

Το ζήτημα των δικαιωμάτων των κρατούμενων εξακολούθησε να προκαλεί ανησυχία. Η Chow Hang-tung, κρατούμενη ακτιβίστρια υπέρ της δημοκρατίας και μέλος της Συμμαχίας του Χονγκ Κονγκ, βρέθηκε επανειλημμένα αντιμέτωπη με απομόνωση το 2024.

Τον Ιανουάριο ένας δεσμοφύλακας και τέσσερις κρατούμενοι του σωφρονιστικού ιδρύματος Pik Uk κατηγορήθηκαν για «τραυματισμό με πρόθεση» ενός 18χρονου κρατούμενου, ο οποίος δεν ήταν πολιτικός κρατούμενος. Καταγγέλθηκε ότι ο υπάλληλος του Τμήματος Σωφρονιστικών Υπηρεσιών τού προκάλεσε ρήξη πρωκτού και διάτρηση του ορθού. Τον Ιούνιο απαγγέλθηκε κατηγορία στο πλαίσιο της ίδια υπόθεσης σε συνταξιούχο υπάλληλο για μη επισήμανση της επίθεσης.

Στην ετήσια έκθεση σχετικά με τις επισκέψεις των ειδικών ειρηνοδίκων για το 2023, η οποία δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2024, οι ειδικοί ειρηνοδίκες —ηγέτες των κοινοτήτων που διορίζονται με βασικό ρόλο να επισκέπτονται διάφορα σωφρονιστικά ιδρύματα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των κρατούμενων— έλαβαν και χειρίστηκαν 71 καταγγελίες, αριθμός που συνιστά αύξηση κατά 69 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η **ακαδημαϊκή ελευθερία** συνέχισε επίσης να δέχεται πιέσεις. Υπήρχε ευρέως διαδεδομένη αυτολογοκρισία, ιδίως στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες. Οι επικριτικές ακαδημαϊκές φωνές περιθωριοποιήθηκαν. Στη μελέτη των 80 σελίδων με τίτλο *We Can't Write the Truth Anymore: Academic Freedom in Hong Kong Under the National Security Law* (Δεν μπορούμε πλέον να εκφράσουμε την αλήθεια: Η ακαδημαϊκή ελευθερία στο Χονγκ Κονγκ στο πλαίσιο του νόμου περί εθνικής ασφάλειας) που δημοσιεύτηκε στις 24 Σεπτεμβρίου, δύο ομάδες υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με έδρα τις ΗΠΑ, η Human Rights Watch και το Συμβούλιο Δημοκρατίας του Χονγκ Κονγκ, υποστήριξαν ότι η νομοθεσία της πόλης για την εθνική ασφάλεια είχε εκτεταμένες επιπτώσεις στις πανεπιστημιούπολεις. Το 2024 συγχωνεύθηκαν διάφορα τμήματα κοινωνικών επιστημών στα πανεπιστήμια του Χονγκ Κονγκ, εις βάρος των «πολιτικών επιστημών». Τον Αύγουστο το Κινεζικό Πανεπιστήμιο του Χονγκ Κονγκ προέβη σε αναδιάρθρωση του Τμήματος Διακυβέρνησης και Δημόσιας Διοίκησης, το οποίο είχε ιδρυθεί πριν από 54 έτη, υποβαθμίζοντάς το σε πρόγραμμα και συγχωνεύοντάς το στη νέα Σχολή Διακυβέρνησης και Επιστημών Πολιτικής. Το Πανεπιστήμιο της Πόλης του Χονγκ Κονγκ πραγματοποίησε επίσης αλλαγές, μετονομάζοντας το προπτυχιακό του πρόγραμμα με τίτλο «Δημόσια Τάξη και Πολιτική» σε «Δημόσιες Υποθέσεις και Διαχείριση».

Το 2024 εξακολούθησαν να εμφανίζονται ελπιδοφόρες ενδείξεις προόδου όσον αφορά τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στο Χονγκ Κονγκ. Τον Σεπτέμβριο του 2023 το Ανώτατο Τριτοβάθμιο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι στεγαστικές πολιτικές και το κληρονομικό δίκαιο του Χονγκ Κονγκ που εισάγουν διακρίσεις με βάση τον γενετήσιο προσανατολισμό είναι αντισυνταγματικά, κάτι το οποίο αποτελεί ένα ακόμα ορόσημο για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στο Χονγκ Κονγκ. Παρά την πρόταση φιλικά προσκείμενου στο Πεκίνο νομοθέτη να ζητηθεί από το Πεκίνο να ακυρώσει την απόφαση, το Υπουργείο Δικαιοσύνης επιβεβαίωσε στις 6 Δεκεμβρίου ότι «οι νομικές διαφορές θα πρέπει να επιλύονται σε τοπικό επίπεδο».

Στις 29 Απριλίου ο διεμφυλικός ακτιβιστής Henry Tse έλαβε νέο δελτίο ταυτότητας, αφού επικαιροποίησε επιτυχώς την ένδειξη φύλου του μετά από σειρά αγωγών σε διάστημα επτά ετών κατά της διοίκησης της πόλης.

Τον Σεπτέμβριο του 2023 το Ανώτατο Τριτοβάθμιο Δικαστήριο είχε αποφανθεί ότι ήταν υποχρέωση της κυβέρνησης να παράσχει εναλλακτικό πλαίσιο για την προστασία των σχέσεων

συμβίωσης μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου εντός των επόμενων δύο ετών. Τον Μάιο του 2024 ο υπουργός Συνταγματικών και Ηπειρωτικών Υποθέσεων αναγνώρισε ότι οι αρχές μελετούσαν το «σύνθετο» ζήτημα. Στο μεταξύ, στις 18 Ιουνίου δημοσιεύτηκε στα μέσα ενημέρωσης η είδηση ότι το Γραφείο Συνταγματικών και Ηπειρωτικών Υποθέσεων είχε μειώσει κατά το ήμισυ τη χρηματοδότησή του, στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης για ίσες ευκαιρίες (ανεξαρτήτως γενετήσιου προσανατολισμού), προς ομάδες της κοινωνίας των πολιτών που υποστήριζαν σεξουαλικές μειονότητες.

Η **θρησκευτική ελευθερία** εξακολούθησε να προστατεύεται σε μεγάλο βαθμό το 2024, παρότι υπάρχουν ενδείξεις περαιτέρω ευθυγράμμισης της πολιτικής στον τομέα αυτόν με τις πολιτικές προσδοκίες. Σε έκθεση με τίτλο *Hostile Takeover: The CCP (China Communist Party) and Hong Kong's Religious Communities* [Επιθετική εξαγορά: Το ΚΚΚ (Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας) και οι θρησκευτικές κοινότητες του Χονγκ Κονγκ] η οποία δημοσιεύθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2024, το Ίδρυμα της επιτροπής για την ελευθερία του Χονγκ Κονγκ, με έδρα τις ΗΠΑ, αναγνώρισε ότι «οι θρησκευτικές διώξεις στο Χονγκ Κονγκ δεν ήταν τόσο σοβαρές όσο στην ηπειρωτική Κίνα». Ωστόσο, θρησκευτικοί ηγέτες της ΕΔΠ πείστηκαν να προωθήσουν προτεραιότητες του Κομμουνιστικού Κόμματος, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αποδοχή της επιβολής της νομοθεσίας για την εθνική ασφάλεια. Για δεύτερο συνεχόμενο έτος, μια αγγλικανική εκκλησία ανάρτησε την κινεζική εθνική σημαία κατά την Εθνική Εορτή της 1ης Οκτωβρίου και έγινε στόχος κριτικής από τους πιστούς.

Όσον αφορά τους **αιτούντες άσυλο**, στις 5 Νοεμβρίου ο υπουργός Ασφάλειας αποκάλυψε ότι η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ είχε θέσει ως στόχο τον επαναπατρισμό τουλάχιστον 1 320 «αιτούντων μη επαναπροώθηση των οποίων οι αιτήσεις δεν είναι τεκμηριωμένες» ετησίως. Η κατάσταση των αιτούντων άσυλο στο Χονγκ Κονγκ παραμένει επισφαλής, καθώς το Χονγκ Κονγκ δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης του 1951 για τους πρόσφυγες ή του Πρωτοκόλλου του 1967 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που υποστηρίζουν τους αιτούντες άσυλο δέχθηκαν πιέσεις το 2024.

Όσον αφορά τα **εργασιακά δικαιώματα**, το 2024 η Συμβουλευτική Επιτροπή Εργασίας κατέληξε σε συναίνεση σχετικά με τον καθορισμό του νέου ορίου για τη «συνεχή συμβατική» απασχόληση σε 68 ώρες εντός 4 εβδομάδων, ώστε να επεκταθούν οι νόμιμες παροχές σε περισσότερους εργαζομένους²². Οι οργανώσεις εργαζομένων ανέφεραν ετήσια αύξηση των εργατικών ατυχημάτων, ιδίως στους τομείς της εφοδιαστικής και των αποθηκών. Η Ένωση για τα Δικαιώματα των Θυμάτων Βιομηχανικών Ατυχημάτων ανέφερε 19 θανάτους και 6 σοβαρούς τραυματισμούς σε 25 συμβάντα το 2024, έναντι μόλις 5 ατυχημάτων στους εν λόγω τομείς το 2023.

Οι 400 000 μετανάστες που εργάζονται ως οικιακοί βοηθοί στο Χονγκ Κονγκ συνέχισαν να αποτελούν ευάλωτη ομάδα, παρά το σχετικά προηγμένο (βάσει διεθνών προτύπων) νομικό πλαίσιο από το οποίο διέπονται, καθώς και την απρόσκοπτη πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη και την ιατρική κάλυψη. Η Ομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Ασιατών Οικιακών Βοηθών του Χονγκ Κονγκ αποκάλυψε ότι το 2024 είχε ασχοληθεί με 13 περιπτώσεις αλλοδαπών οικιακών βοηθών που τους είχαν ασκηθεί πιέσεις να εργαστούν παρότι ήταν ασθενείς. Σε μία περίπτωση, μια οικιακή βοηθός από τις Φιλιππίνες πείστηκε από τον εργοδότη της να μην υποβληθεί σε χημειοθεραπεία.

²² Το τροποποιητικό νομοσχέδιο θα κατατεθεί το πρώτο εξάμηνο του 2025.

Οι αρχές του Χονγκ Κονγκ δεν έχουν δημοσιεύσει επίσημα στοιχεία σχετικά με το ποσοστό του πληθυσμού που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας από το 2021, το τελευταίο έτος κατά το οποίο προσδιορίστηκε επίσημο όριο φτώχειας. Σύμφωνα με το πολιτικό διάγγελμα που εκφώνησε ο Ανώτατος Διοικητής τον Οκτώβριο του 2024, περίπου 110 000 νοικοκυριά στο Χονγκ Κονγκ ζούσαν σε υποδιαιρεμένα διαμερίσματα το 2024. Η νομοθεσία για τη ρύθμιση του εν λόγω τύπου στέγασης και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ενοικιαστών αναμένεται να κατατεθεί το νωρίτερο το 2025.

II. Οικονομικές εξελίξεις

Το Χονγκ Κονγκ ασκεί ανεξάρτητη εξουσία ως προς την εφαρμογή εμπορικών συμφωνιών και χαράσσει τη νομισματική του πολιτική αυτόνομα από την ηπειρωτική Κίνα. Το 2024 το Χονγκ Κονγκ παρέμεινε χωριστή νομική δικαιοδοσία από την ηπειρωτική Κίνα, ιδίως όσον αφορά τα θέματα οικονομικής πολιτικής. Διατήρησε χωριστό νόμισμα το οποίο δεν υπόκειται σε περιορισμούς κεφαλαίου, καθώς και χωριστές ρυθμιστικές δομές για την εποπτεία των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο έδαφός του. Οι προτεραιότητες της κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του έτους ήταν οι εξής: i) η προσέγγιση του υπόλοιπου κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των αγορών της Μέσης Ανατολής και της Ασίας· ii) η προσέλκυση ειδικευμένων εργαζομένων και εταιρειών στο Χονγκ Κονγκ· iii) η στήριξη της οικονομίας και της καινοτομίας· και iv) η συνέχιση της οικονομικής ολοκλήρωσης με την ηπειρωτική Κίνα.

Το Χονγκ Κονγκ ήταν ο **τέταρτος μεγαλύτερος προορισμός στον κόσμο για άμεσες ξένες επενδύσεις** (στο εξής: ΑΞΕ) το 2023, σύμφωνα με την έκθεση του 2024 για τις παγκόσμιες επενδύσεις που δημοσίευσε η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη²³. Η τελευταία έρευνα της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ σχετικά με τις ξένες εταιρείες δείχνει ότι ο αριθμός των ξένων εταιρειών στο έδαφός του αυξήθηκε το 2024, υπερβαίνοντας τον αριθμό που είχε καταγραφεί πριν από την πανδημία COVID-19, ενώ η ΕΕ παρέμεινε η μεγαλύτερη μη κινεζική επιχειρηματική κοινότητα στο Χονγκ Κονγκ. Η επιχειρηματική παρουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσίασε αξιοσημείωτη αύξηση, καθώς ο αριθμός των εταιρειών στο Χονγκ Κονγκ αυξήθηκε κατά 5,9 % σε ετήσια βάση το 2024 ή κατά 2,3 % σε σύγκριση με το 2019. Τουλάχιστον 1 640 εταιρείες της ΕΕ δραστηριοποιούνταν στο Χονγκ Κονγκ το 2024. Οι μισές από αυτές τις εταιρείες της ΕΕ χρησιμοποιούν την πόλη ως περιφερειακή έδρα τους ή για τα περιφερειακά γραφεία τους, κάτι το οποίο καταδεικνύει μείωση κατά 9,8 % σε σχέση με το 2019.

Στην οικονομία του Χονγκ Κονγκ **κυριαρχούν οι υπηρεσίες** (οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 94 % του ΑΕΠ), συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της εφοδιαστικής, ενώ η μεταποίηση αντιπροσωπεύει μόνο ένα μικρό μέρος του ΑΕΠ (1 %). Το Χονγκ Κονγκ είναι μία από τις κορυφαίες **εμπορικές οικονομίες** στον κόσμο (έβδομη θέση στη στατιστική επισκόπηση του παγκόσμιου εμπορίου του ΠΟΕ για το 2023, το τελευταίο έτος για το οποίο υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης²⁴). Το εμπόριο αγαθών, κυρίως λόγω των επανεξαγωγών, αντιπροσωπεύει περίπου το 299 % του ΑΕΠ, κάτι που υποδηλώνει τον ανοικτό χαρακτήρα της οικονομίας όσον αφορά το εμπόριο²⁵.

²³ Ιστότοπος της UNCTAD:

<https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024>.

²⁴ World Trade Statistical Review 2023 (Στατιστική επισκόπηση του παγκόσμιου εμπορίου για το 2023), Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wtsr_2023_e.htm.

²⁵ Λόγος της αξίας του συνολικού εξωτερικού εμπορίου προς το ΑΕΠ, υπολογιζόμενος με βάση τις στατιστικές της Υπηρεσίας Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ για το ΑΕΠ και το εξωτερικό εμπόριο (για τους πρώτους εννέα μήνες του 2024):

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode250.html>

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode230.html>.

Ο **πληθυσμός** του Χονγκ Κονγκ ανήλθε σε 7,53 εκατομμύρια στα μέσα του 2024, αύξηση κατά 0,1 % από το τέλος του 2023 και κατά 0,2 % από το επίπεδο που είχε φτάσει λίγο πριν από την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 (τέλος του 2019). Περίπου 170 000 κάτοικοι εγκατέλειψαν το Χονγκ Κονγκ κατά τη διάρκεια της πανδημίας²⁶.

Το 2024 η οικονομία του Χονγκ Κονγκ παρουσίασε ανάπτυξη για δεύτερο συνεχόμενο έτος, με ετήσια αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5 %²⁷, μετά από αύξηση 3,2 % το 2023. Ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν στο χαμηλότερο εύρος των προβλέψεων της κυβέρνησης στο πλαίσιο του προϋπολογισμού για την περίοδο 2024-2025 (ο οποίος δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2024) για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5-3,5 % ολόκληρο το έτος. Η οικονομική ανάπτυξη στηρίχθηκε: i) σε αυξήσεις στο εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, στον τομέα της εφοδιαστικής και στις κατασκευές· και ii) στη σταδιακή ανάκαμψη του χρηματοπιστωτικού κλάδου κατά τη διάρκεια του έτους. Ωστόσο, η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε και οι κλάδοι που εξαρτώνται από τις τουριστικές δαπάνες εξακολουθούν να παρουσιάζουν χαμηλές επιδόσεις σε σύγκριση με την περίοδο πριν από την πανδημία.

Το 2024 ο πληθωρισμός παρέμεινε συγκρατημένος, με ετήσια αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή 1,7 % κατά τη διάρκεια του έτους²⁸. **Το ποσοστό ανεργίας** ήταν 3,1 % για ολόκληρο το έτος 2024, σημειώνοντας ελαφρά αύξηση έναντι του 2,9 % το 2023²⁹.

Ο τομέας του εμπορίου και της εφοδιαστικής—ο οποίος αντιπροσωπεύει το 19 % του ΑΕΠ του Χονγκ Κονγκ— ανέκαμψε κατά τη διάρκεια του έτους. Το ΑΕΠ από εισαγωγικές και εξαγωγικές δραστηριότητες αυξήθηκε κατά 2,6 % σε ετήσια βάση κατά τους πρώτους 9 μήνες του 2024³⁰ (μετά από συρρίκνωση κατά 4,4 % ολόκληρο το έτος 2023) και η αξία του εξωτερικού εμπορίου αγαθών του Χονγκ Κονγκ αυξήθηκε κατά 7,3 %, φθάνοντας τα 9,46 τρις. HKD (1,2 τρις. EUR³¹), κατά τη διάρκεια του έτους³² (μετά από μείωση κατά 6,7 % το 2023). Η θέση του Χονγκ Κονγκ ως κόμβου εμπορίου αγαθών υποστηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από τον ρόλο του ως κέντρου διαμετακόμισης και επανεξαγωγής για την ηπειρωτική Κίνα.

Ο χρηματοπιστωτικός κλάδος (ο οποίος αντιπροσωπεύει περίπου το ένα τέταρτο του ΑΕΠ του Χονγκ Κονγκ, αλλά απασχολεί μόνο το 7,2 % του εργατικού δυναμικού) σημείωσε ανάπτυξη κατά 0,4 % σε ετήσια βάση κατά τους πρώτους 9 μήνες του 2024, μετά από δύο διαδοχικά έτη μείωσης το 2022 και το 2023³³. Ο αριθμός των **αρχικών δημόσιων προσφορών (στο εξής: ΑΔΠ)** μειώθηκε περαιτέρω σε 71 το 2024, από 73 το 2023 και 90 το 2022. Ωστόσο, το συνολικό ποσό που συγκεντρώθηκε μέσω ΑΔΠ αυξήθηκε κατά 88,9 % σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα 87,5 δισ. HKD (10,7 δισ. EUR). Το Χονγκ Κονγκ ήταν ο τέταρτος μεγαλύτερος

²⁶ Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=110-01001.

²⁷ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.news.gov.hk/eng/2025/02/20250203/20250203_163405_486.html.

²⁸ Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=5378.

²⁹ Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=210-06101#.

³⁰ Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501#.

³¹ Μετατροπή σε EUR βάσει ισοτιμίας 1 EUR = 8,2 HKD (στο τέλος Δεκεμβρίου του 2024) https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_el.

³² Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=410-50001#.

³³ Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501#.

κόμβος ΑΔΠ στον κόσμο βάσει αξίας το 2024, σημειώνοντας άνοδο από την όγδοη θέση το 2023 (το Χονγκ Κονγκ βρισκόταν στην τέταρτη θέση το 2022 και το 2021, στη δεύτερη το 2020 και στην πρώτη το 2019).

Κατά τη διάρκεια του έτους, ο δείκτης **Hang Seng** του χρηματιστηρίου του Χονγκ Κονγκ σημείωσε ανάκαμψη κατά 17,7 %, ενώ η **χρηματιστηριακή αξία** του χρηματιστηρίου του Χονγκ Κονγκ αυξήθηκε κατά 13,8 %, φθάνοντας τα 35,3 τρισ. HKD (4,3 τρισ. EUR). Η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών αυξήθηκε κατά 25,5 % σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα 132 δισ. HKD (16,1 δισ. EUR)³⁴. Ο δείκτης Hang Seng αυξήθηκε κατά 3,9 % το πρώτο εξάμηνο και κατά 13,2 % το δεύτερο εξάμηνο του 2024. Η ανάκαμψη κατά το δεύτερο εξάμηνο υποστηρίχθηκε από χαμηλότερα επιτόκια στις ΗΠΑ και στο Χονγκ Κονγκ και από μέτρα παροχής οικονομικών κινήτρων στην ηπειρωτική Κίνα (οι εταιρείες της ηπειρωτικής Κίνας αντιπροσωπεύουν το 80 % της χρηματιστηριακής κεφαλαιοποίησης του Χονγκ Κονγκ). Στα τέλη Οκτωβρίου του 2024 το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ ήταν το όγδοο μεγαλύτερο χρηματιστήριο στον κόσμο και το πέμπτο μεγαλύτερο στην Ασία βάσει χρηματιστηριακής αξίας, καθώς και ο μεγαλύτερος υπεράκτιος επιχειρηματικός κόμβος σε ρενμινμπί.

Ο τουρισμός και οι κλάδοι που εξαρτώνται από τις τουριστικές δαπάνες δεν έχουν ακόμη ανακάμψει στο επίπεδο του 2018, το οποίο ήταν το τελευταίο «κανονικό» έτος όσον αφορά τις τουριστικές ροές προς το Χονγκ Κονγκ πριν από την έναρξη της πανδημίας COVID-19. Το 2024 το Χονγκ Κονγκ υποδέχθηκε 44,5 εκατομμύρια επισκέπτες, σημειώνοντας αύξηση 30,9 % σε ετήσια βάση, αλλά παραμένοντας στο 68 % του αριθμού των επισκεπτών για το 2018³⁵. Οι επισκέπτες από την ηπειρωτική Κίνα αντιπροσώπευαν το 76,5 % του συνόλου, δηλαδή 34 εκατομμύρια. Οι τουρίστες που επισκέπτονται το Χονγκ Κονγκ δαπανούν σήμερα λιγότερα χρήματα απ' ό,τι στο παρελθόν, ενώ κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2024 (την τελευταία περίοδο για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία) οι δαπάνες των επισκεπτών ήταν περίπου 17 % χαμηλότερες κατά κεφαλήν απ' ό,τι το 2018. Σε συνδυασμό με τις λιγότερες αφίξεις, αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μειωθούν κατά 41 % οι μηνιαίες δαπάνες επισκεπτών, σε σύγκριση με το 2018, φθάνοντας τα 16,1 δισ. HKD (2 δισ. EUR). Οι κλάδοι που εξαρτώνται από τις τουριστικές δαπάνες (στους οποίους περιλαμβάνονται οι τομείς του λιανικού εμπορίου, της εστίασης, των μεταφορών, των ταξιδιών και της φιλοξενίας) επηρεάστηκαν επίσης τόσο από τη μερική μόνο ανάκαμψη των αφίξεων επισκεπτών όσο και από τη μείωση των δαπανών. Κατά τους πρώτους 9 μήνες του 2024, το ΑΕΠ από τους κλάδους των **υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης** μειώθηκε κατά 3,4 % σε ετήσια βάση και ήταν κατά 26,2 % χαμηλότερο απ' ό,τι την ίδια περίοδο του 2019. Το ΑΕΠ από τις **χονδρικές και λιανικές πωλήσεις** μειώθηκε κατά 11,1 % την ίδια περίοδο και ήταν κατά 44,6 % χαμηλότερο απ' ό,τι το 2019. Η μείωση των λιανικών πωλήσεων και των υπηρεσιών εστίασης επιδεινώθηκε επίσης από την αύξηση των ροών κατοίκων που ταξίδευαν στη γειτονική πόλη Shenzhen για αγορές και αναψυχή.

Οι αεροπορικές μεταφορές και οι συναφείς κλάδοι εξακολούθησαν να ανακάμπτουν το 2024, αλλά ο αριθμός των πτήσεων και των επιβατών στον Διεθνή Αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ παρέμεινε κάτω από τα προ της πανδημίας επίπεδα. Το 2024 ο αριθμός των πτήσεων από και προς το Χονγκ Κονγκ αυξήθηκε κατά 31,6 %, σε 363 309, και των επιβατών κατά 34,5 %, σε 53,0 εκατομμύρια, αλλά παρέμεινε χαμηλότερος κατά 13,5 % και 25,7 % αντίστοιχα απ' ό,τι το 2019. Ο όγκος των εμπορευματικών αερομεταφορών αυξήθηκε κατά 14,1 % σε ετήσια

³⁴ Στατιστικά στοιχεία χρηματιστηρίου, ιστότοπος της Hong Kong Exchanges and Clearing Limited

https://www.hkex.com.hk/Market-Data/Statistics/Consolidated-Reports/HKEX-Monthly-Market-Highlights?sc_lang=en.

³⁵ Αφίξεις επισκεπτών στο Χονγκ Κονγκ· Συμβούλιο Τουρισμού του Χονγκ Κονγκ

https://partnet.hkta.com/en/research_statistics/latest_statistics/index.html.

βάση, φθάνοντας τους 4,9 εκατομμύρια τόνους το 2024 (επίσης 4,2 % πάνω από το 2019)³⁶. Η λειτουργία ενός τρίτου διαδρόμου προσγείωσης/απογείωσης στον αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ το 2024 θα αυξήσει την ετήσια ικανότητα μεταφοράς εμπορευμάτων σε 10 εκατομμύρια τόνους και τον ετήσιο αριθμό επιβατών σε 120 εκατομμύρια.

Κατά τους πρώτους 9 μήνες του έτους, οι κλάδοι των **κατασκευών** και των **ακινήτων** κατέγραψαν αυξήσεις της συνεισφοράς τους στο ΑΕΠ κατά 7,3 % και 0,7 %, αντίστοιχα. Οι τιμές των ακινήτων μειώθηκαν και τα ποσοστά κενών γραφείων αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, ωστόσο, το Χονγκ Κονγκ παρέμεινε μία από τις ακριβότερες πόλεις στον κόσμο όσον αφορά την αγορά ή την ενοικίαση διαμερίσματος ή γραφείου.

Το **συνδεδεμένο σύστημα συναλλαγματικής ισοτιμίας** της ΕΔΠ παρέμεινε σε ισχύ κατά τη διάρκεια του έτους, εντός εύρους 7,75-7,85 HKD προς ένα δολάριο ΗΠΑ. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα παρέμειναν ως επί το πλείστον σταθερά, καθώς στο τέλος του 2024 ανέρχονταν στα 421,4 δισ. USD, σημειώνοντας ελαφρά μείωση από τα 425,6 δισ. USD στο τέλος του 2023³⁷.

Το Χονγκ Κονγκ **αναμένεται να παρουσιάσει δημοσιονομικό έλλειμμα για το οικονομικό έτος 2024-2025 (που έληξε τον Μάρτιο του 2025)**. Πρόκειται για το πέμπτο έλλειμμα της ΕΔΠ σε έξι χρόνια, κάτι το οποίο είναι ασυνήθιστο για μια οικονομία που συνήθως καταγράφει δημοσιονομικά πλεονάσματα. Ο προϋπολογισμός που υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2024 προβλέπει ενοποιημένο έλλειμμα για το οικονομικό έτος 2024-2025 ύψους 144 δισ. HKD (17,6 δισ. EUR), το οποίο ισοδυναμεί περίπου με 4,5 % του ΑΕΠ του Χονγκ Κονγκ, εξαιρουμένων των εσόδων από την έκδοση κρατικών ομολόγων. Αργότερα, η κυβέρνηση προειδοποίησε ότι το έλλειμμα θα ήταν αισθητά υψηλότερο. Ο προϋπολογισμός υποβλήθηκε με την προσδοκία ότι η οικονομία θα αναπτυσσόταν κατά 2,5 % έως 3,5 %, αντί του 2,5 % ανάπτυξης που κατέληξε να σημειώνει στην πραγματικότητα.

Τα **ελλείμματα χρηματοδοτούνται με την έκδοση κρατικών ομολόγων και με την αξιοποίηση των δημοσιονομικών αποθεμάτων του Χονγκ Κονγκ**. Ως εκ τούτου, τον Δεκέμβριο του 2024 τα δημοσιονομικά αποθέματα υποχώρησαν στα 664 δισ. HKD (80,9 δισ. EUR), σημειώνοντας μείωση κατά 4,1 % σε ετήσια βάση και κατά 43,3 % σε σύγκριση με το 1,2 τρις. HKD τον Μάρτιο του 2019³⁸. Τα αποθέματα πλέον ισοδυναμούν με εκτιμώμενη δαπάνη 11 μηνών, έναντι των 24 μηνών το 2019. Κατά την ίδια περίοδο (από τον Μάρτιο του 2019 έως τον Δεκέμβριο του 2024), το δημόσιο χρέος του Χονγκ Κονγκ αυξήθηκε από 1,5 δισ. HKD σε 293 δισ. HKD (35,7 δισ. EUR), δηλαδή 9,2 % του ΑΕΠ, λόγω της έκδοσης ομολόγων.

Επιχειρηματικό κλίμα

Ο μακροχρόνιος **αντίκτυπος των αυστηρών περιορισμών που επιβλήθηκαν λόγω της COVID-19** εξακολούθησε να γίνεται αισθητός στην τοπική οικονομία, παρότι οι περιορισμοί καταργήθηκαν πριν από δύο χρόνια. Ο αντίκτυπος αυτός περιλαμβάνει τη συνέχιση του μειωμένου αριθμού πτήσεων και επιβατών στον αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ και τις χαμηλές επιδόσεις στον τουρισμό και στους συναφείς κλάδους. Οι περιορισμοί, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ταξίδια στο εξωτερικό, είχαν καταστήσει πιο περίπλοκη τη λειτουργία

³⁶ Ιστότοπος της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ <https://www.cad.gov.hk/english/statistics.html>.

³⁷ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202501/07/P2025010700388.htm>.

³⁸ Ιστότοπος του Δημόσιου Ταμείου, κυβέρνηση της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ https://www.try.gov.hk/internet/ehpubl_accu_monfinancial.html.

περιφερειακής έδρας στο Χονγκ Κονγκ, ενώ ο αριθμός των διεθνών εταιρειών με περιφερειακή έδρα στο Χονγκ Κονγκ δεν έχει επανέλθει ακόμη στα προ της πανδημίας επίπεδα (παρότι οι μισές εταιρείες της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στο Χονγκ Κονγκ διατηρούν ακόμη περιφερειακή έδρα). Οι αυστηροί κανόνες κατά της COVID-19 υπονόμισαν επίσης τη φήμη του Χονγκ Κονγκ ως επιχειρηματικού κέντρου και κέντρου προσέλκυσης ταλέντων από το εξωτερικό.

Οι πολιτικές και νομικές εξελίξεις στο Χονγκ Κονγκ, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εθνική ασφάλεια, την ελευθερία της πληροφόρησης, την προστασία των δεδομένων και τις κυρώσεις, συνέβαλαν επίσης στην υποβάθμιση της θέσης του Χονγκ Κονγκ ως διεθνούς επιχειρηματικού κόμβου για εταιρείες και ταλέντα από το εξωτερικό.

Η διεθνής επιχειρηματική κοινότητα θεωρεί σημαντικό το ότι **το Χονγκ Κονγκ παραμένει ανοικτή οικονομία**, καθώς και ανοικτή και δυναμική διεθνής κοινωνία, με πλεονεκτήματα όπως η ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων και πληροφοριών, η ασφάλεια των δεδομένων και η πρόσβαση σε διαφοροποιημένη δεξαμενή ταλέντων. Μολονότι τα εν λόγω πλεονεκτήματα εξακολουθούν να υφίστανται σε μεγάλο βαθμό, ορισμένες διεθνείς επιχειρήσεις έχουν αποχωρήσει προς άλλους περιφερειακούς κόμβους.

Παρά τις προκλήσεις αυτές, **στον επιχειρηματικό τομέα, το Χονγκ Κονγκ εξακολουθεί να θεωρείται ευρέως ως ένα ανταγωνιστικό επιχειρηματικό κέντρο**. Ορισμένα από τα πλεονεκτήματα της εγκατάστασης στο Χονγκ Κονγκ είναι τα εξής: i) το απλό φορολογικό σύστημα και η χαμηλή φορολογία· ii) η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και η πλήρης μετατρεψιμότητα του δολαρίου Χονγκ Κονγκ· iii) το σύστημα κοινού δικαίου· iv) το χαμηλό επίπεδο διαφθοράς· v) η γεωγραφική θέση· και vi) η συνδεσιμότητα με την ηπειρωτική Κίνα και η πρόσβαση σε αυτήν.

Η επαναπροσέλκυση ταλέντων και εταιρειών στο Χονγκ Κονγκ παρέμεινε πολιτική προτεραιότητα της κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του έτους. Το **εργατικό δυναμικό** αυξήθηκε κατά 0,3 % σε ετήσια βάση, φθάνοντας σε 3,83 εκατομμύρια εργαζομένους στο τέλος του 2024, αλλά το ποσοστό αυτό εξακολουθούσε να είναι κατά 3,5 % χαμηλότερο από τα προ πανδημίας και νόμου περί εθνικής ασφάλειας επίπεδα (3,97 εκατομμύρια). Κατά τη διάρκεια του έτους, οι περισσότεροι από τους εργαζομένους που προσέλκυσε το Χονγκ Κονγκ στο πλαίσιο διαφόρων κρατικών προγραμμάτων προσέλκυσης ταλέντων ήταν Κινέζοι υπήκοοι από την ηπειρωτική Κίνα (π.χ. 98 % των αιτήσεων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος εισδοχής ποιοτικής μετανάστευσης· 92 % στο πλαίσιο του προγράμματος εισδοχής ταλέντων στον τομέα της τεχνολογίας· και 95 % στο πλαίσιο του προγράμματος χορήγησης άδειας εργασίας σε κορυφαία ταλέντα).

Τον Νοέμβριο του 2024 η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι το Γραφείο Προσέλκυσης Στρατηγικών Επιχειρήσεων είχε προσελκύσει συνολικά 57 στρατηγικές εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ, από την έναρξη των δραστηριοτήτων του τον Δεκέμβριο του 2022³⁹, οι οποίες προέρχονταν κυρίως από την ηπειρωτική Κίνα και, σε μικρότερο βαθμό, από άλλα μέρη του κόσμου (συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης).

³⁹ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/11/P2024111100391.htm>.

Η πρόσφατη ετήσια έρευνα της Υπηρεσίας Απογραφής και Στατιστικών του Χονγκ Κονγκ σχετικά με τις ξένες εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ⁴⁰ κατέδειξε ότι ο **αριθμός των ξένων εταιρειών** (εξαιρουμένων των εταιρειών της ηπειρωτικής Κίνας) το 2024 αυξήθηκε κατά 7,0 % σε σύγκριση με το 2023, φθάνοντας τον ιστορικά υψηλό αριθμό των 7 340. Σύμφωνα με την έρευνα, ο αριθμός των ξένων εταιρειών ανέκαμψε υπερβαίνοντας τα προ της πανδημίας επίπεδα, καθώς σημείωσε αύξηση κατά 1,4 % σε σχέση με το 2019. Ωστόσο, οι ξένες εταιρείες ήταν επίσης μικρότερες, με μέσο όρο 49,5 υπαλλήλων ανά εταιρεία, αριθμός μειωμένος κατά 4,4 % σε σχέση με το 2023 (51,8 υπάλληλοι) και κατά 9,2 % σε σχέση με το 2019 (54,5)⁴¹. Ο αριθμός των ξένων (μη κινεζικών) εταιρειών που έχουν την περιφερειακή έδρα τους στην ΕΔΠ παρέμεινε αισθητά χαμηλότερος, σημειώνοντας μείωση κατά 17,8 % σε σχέση με το 2019, παρά την ελαφρά ανάκαμψη σε ετήσια βάση (αύξηση 1,0 % σε σύγκριση με το 2023). Στο μεταξύ, ο **αριθμός των κινεζικών εταιρειών από την ηπειρωτική Κίνα** που εδρεύουν στο Χονγκ Κονγκ αυξήθηκε κατά 20,3 % σε ετήσια βάση το 2024 και κατά 45,6 % σε σύγκριση με το 2019 (αντιπροσωπεύουν πλέον το 26,3 % των εταιρειών από χώρες εκτός του Χονγκ Κονγκ, σημειώνοντας αύξηση από το 19,9 % το 2019).

Στο ετήσιο **πολιτικό του διάγγελμα στις 16 Οκτωβρίου 2024**, ο Ανώτατος Διοικητής του Χονγκ Κονγκ πρότεινε πολιτικές με στόχο να βελτιωθεί η ανάπτυξη της οικονομίας του Χονγκ Κονγκ. Στις πολιτικές αυτές συγκαταλέγονται οι εξής: i) εδραίωση της θέσης της ΕΔΠ ως χρηματοπιστωτικού, ναυτιλιακού και εμπορικού κόμβου· ii) προώθηση του Χονγκ Κονγκ ως κέντρου καινοτομίας και τεχνολογίας (στο εξής: K&T)· και iii) αναζωογόνηση του τουρισμού. Στο πλαίσιο του πολιτικού διαγγέλματος, προτάθηκαν επίσης η καλλιέργεια των τοπικών ταλέντων και η περαιτέρω προσέλκυση ταλέντων, εταιρειών και νεοφυών επιχειρήσεων από το εξωτερικό. Στο πολιτικό διάγγελμα αναφέρθηκε επίσης ότι το Χονγκ Κονγκ θα συνεχίσει την ανάπτυξη της περιοχής της Βόρειας Μητρόπολης στα νέα εδάφη του Χονγκ Κονγκ και θα επιδιώξει βαθύτερη ενοποίηση με το αστικό σύμπλεγμα της ευρύτερης περιοχής του κόλπου του Χονγκ Κονγκ, του Μακάο και της Guangdong. Άλλες πρωτοβουλίες που αναφέρθηκαν στο πολιτικό διάγγελμα ήταν οι εξής: i) η ενίσχυση του Χονγκ Κονγκ ως νομικού κέντρου, κέντρου επίλυσης διαφορών και εμπορίας ακινήτων· και ii) η προώθηση της ψηφιοποίησης της οικονομίας του Χονγκ Κονγκ. Τέλος, στο πλαίσιο του πολιτικού διαγγέλματος ανακοινώθηκαν σχέδια για την αντιμετώπιση της έλλειψης ακινήτων και του υψηλού τους κόστους με: i) την αύξηση της προσφοράς γης και των δημόσιων κατοικιών· και ii) τη ρύθμιση της ενοικίασης υποδιαμεμένων κατοικιών.

Για την προώθηση του Χονγκ Κονγκ ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου, η κυβέρνηση εφαρμόζει πολιτικές όπως: i) η εμβάθυνση της αμοιβαίας πρόσβασης στις αγορές με την ηπειρωτική Κίνα· ii) η περαιτέρω ανάπτυξη εξωχώριων δραστηριοτήτων σε ρενμινμπί και η προώθηση της διεθνοποίησης του ρενμινμπί (συμπεριλαμβανομένης της παροχής περισσότερων επενδυτικών προϊόντων σε ρενμινμπί)· iii) η ενίσχυση του Χονγκ Κονγκ ως κέντρου διαχείρισης κινδύνων, στοιχείων ενεργητικού και περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων γραφείων διαχείρισης ιδιωτικών κεφαλαίων και οικογενειακής περιουσίας)· iv) η επέκταση των υπερπόντιων δικτύων (με έμφαση στη Μέση Ανατολή και στον ASEAN)· και v) η προσέλκυση περισσότερων εταιρειών για εισαγωγή στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ. Κατά τη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις στη

⁴⁰ Report on Annual Survey of Companies in Hong Kong with Parent Companies Located outside Hong Kong (Έκθεση σχετικά με την ετήσια έρευνα για τις εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ με μητρικές εταιρείες εγκατεστημένες εκτός Χονγκ Κονγκ), Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ (έκδοση του 2024): <https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B11100042024AN24&scode=360>.

⁴¹ Ποσοστά που υπολογίστηκαν από το Γραφείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει στοιχείων από την ετήσια έρευνα για τις εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ με μητρικές εταιρείες εγκατεστημένες εκτός Χονγκ Κονγκ.

διαδικασία υποβολής αιτήσεων εισαγωγής στο χρηματιστήριο⁴², στους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης⁴³ και στο καθεστώς περί ιδίων μετοχών⁴⁴, οι οποίες είχαν ως στόχο να ενθαρρύνουν την εισαγωγή περισσότερων εταιρειών στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ. Επιπλέον, το 2024 το Χονγκ Κονγκ αποδέχθηκε τόσο το Χρηματιστήριο Αξιών του Αμπού Ντάμπι όσο και τη Χρηματοοικονομική Αγορά του Ντουμπάι ως αναγνωρισμένα χρηματιστήρια⁴⁵, με σκοπό τη στήριξη της παράλληλης εισαγωγής εταιρειών οι οποίες είναι πρωτίστως εισηγμένες σε αυτά τα δύο χρηματιστήρια στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ. Το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ ανακοίνωσε επίσης ότι σχεδιάζει να ανοίξει γραφείο στο Ριάντ. Τον Μάρτιο ξεκίνησε η υποβολή αιτήσεων για το νέο πρόγραμμα επενδύσεων κεφαλαίου για νεοεισερχόμενους με σκοπό την προσέλκυση περισσότερων κεφαλαίων. Προσφέρει στα επιλέξιμα άτομα τη δυνατότητα να μεταναστεύσουν στο Χονγκ Κονγκ, υπό την προϋπόθεση να πραγματοποιήσουν επενδύσεις ύψους τουλάχιστον 30 εκατ. HKD στο Χονγκ Κονγκ. Η προώθηση της πράσινης χρηματοδότησης και των χρηματοπιστωτικών τεχνολογιών (στο εξής: FinTech) αποτελούν επίσης βασικές προτεραιότητες της κυβέρνησης.

Όσον αφορά την **πράσινη χρηματοδότηση**, η Νομισματική Αρχή του Χονγκ Κονγκ (στο εξής: HKMA) εξέδωσε τον Μάιο την ταξινόμια του Χονγκ Κονγκ για τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Περιλαμβάνει 12 οικονομικές δραστηριότητες σε τέσσερις τομείς, και συγκεκριμένα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, στις μεταφορές, στις κατασκευές και στη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων. Σύμφωνα με την HKMA, η ταξινόμια σχεδιάστηκε με σημεία αναφοράς την Κοινή Ταξινόμια ΕΕ–Κίνας και την ταξινόμια της ΕΕ (μεταξύ άλλων) —και με στόχο τη διευκόλυνση της πλοήγησης σε αυτές⁴⁶. Τον Δεκέμβριο του 2024 η κυβέρνηση εξέδωσε τον οικείο *Χάρτη πορείας για τη γνωστοποίηση πληροφοριών βιωσιμότητας*⁴⁷, στον οποίο διατυπώθηκε ο στόχος του Χονγκ Κονγκ να υιοθετήσει τα πρότυπα του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Βιωσιμότητας το αργότερο έως το 2028. Το 2024 η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ εξακολούθησε επίσης να εκδίδει πρόσθετα πράσινα ομόλογα στο πλαίσιο του προγράμματος πράσινων κρατικών ομολόγων που δρομολογήθηκε το 2018.

Τον Ιούνιο δρομολογήθηκε πρόγραμμα επιδοτήσεων για την εξακρίβωση της δυνατότητας υλοποίησης έργων πράσινης και βιώσιμης FinTech, με σκοπό την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης στην πράσινη **FinTech**⁴⁸. Τον Οκτώβριο το Χονγκ Κονγκ εξέδωσε δήλωση πολιτικής σχετικά με την εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης (TN) στη χρηματοπιστωτική αγορά⁴⁹. Τον Δεκέμβριο η κυβέρνηση δημοσίευσε νομοσχέδιο σχετικά με το κανονιστικό καθεστώς για τους εκδότες σταθερών κρυπτονομισμάτων που συνδέονται με παραστατικό νόμισμα⁵⁰. Κατά τη διάρκεια του έτους η HKMA εξακολούθησε να δοκιμάζει και να διερευνά τη χρήση των ψηφιακών νομισμάτων κεντρικής τράπεζας, τόσο εντός του Χονγκ Κονγκ όσο και για

⁴² Joint statement on enhanced timeframe for new listing application process (Κοινή δήλωση σχετικά με το βελτιωμένο χρονοδιάγραμμα για τη νέα διαδικασία υποβολής αιτήσεων εισαγωγής στο χρηματιστήριο) https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/241018news?sc_lang=en.

⁴³ Δελτίο Τύπου της Hong Kong Exchanges and Clearing Limited:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/2412192news?sc_lang=en.

⁴⁴ Δελτίο Τύπου της Hong Kong Exchanges and Clearing Limited:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/240412news?sc_lang=en.

⁴⁵ Δελτίο Τύπου της Hong Kong Exchanges and Clearing Limited:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/240719news?sc_lang=en.

⁴⁶ Δελτίο Τύπου της Νομισματικής Αρχής του Χονγκ Κονγκ:

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2024/05/20240503-3/>.

⁴⁷ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241210/20241210_140433_513.html.

⁴⁸ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/06/20240628/20240628_153810_154.html.

⁴⁹ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202410/28/P2024102800154.htm>.

⁵⁰ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202412/06/P2024120500406.htm>.

διασυννοριακές πληρωμές. Επιπλέον, χορηγήθηκε άδεια σε πέντε φορείς εκμετάλλευσης πλατφορμών διαπραγμάτευσης εικονικών περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο του νέου καθεστώτος αδειοδότησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του Χονγκ Κονγκ για τις πλατφόρμες διαπραγμάτευσης εικονικών περιουσιακών στοιχείων, το οποίο άρχισε να ισχύει το 2023⁵¹. Τον Δεκέμβριο η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ ενημέρωσε το παγκόσμιο φόρουμ για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς λόγους του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ότι δεσμεύεται να εφαρμόσει το πλαίσιο αναφοράς κρυπτοστοιχείων (CARF)⁵².

Στο πολιτικό του διάγγελμα, ο Ανώτατος Διοικητής αναφέρθηκε επίσης σε σχέδια για τη βελτίωση της θέσης του Χονγκ Κονγκ ως **διεθνούς κέντρου αεροπορικών μεταφορών, εμπορίου και ναυτιλίας**. Στα σχέδια αυτά περιλαμβάνονται: i) η επέκταση του εμπορικού δικτύου του Χονγκ Κονγκ· ii) η προώθηση θαλάσσιων μεταφορών και υπηρεσιών αλυσίδας εφοδιασμού με υψηλή προστιθέμενη αξία· iii) η κατασκευή «έξυπνου λιμένα» και iv) η προώθηση της πράσινης ναυτιλίας. Η κυβέρνηση εστιάζει επίσης στην περαιτέρω ανάπτυξη της εμπορίας βασικών εμπορευμάτων και ειδικότερα της εμπορίας χρυσού. Τον Νοέμβριο η κυβέρνηση εξέδωσε σχέδιο δράσης για την προώθηση του εφοδιασμού με πράσινα ναυτιλιακά καύσιμα⁵³, ενώ ο Συνασπισμός του Χονγκ Κονγκ για Βιώσιμα Αεροπορικά Καύσιμα δημοσίευσε λευκή βίβλο πολιτικής σχετικά με τη στρατηγική για βιώσιμα αεροπορικά καύσιμα⁵⁴. Τον ίδιο μήνα, στον Διεθνή Αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ, ξεκίνησε η λειτουργία του τρίτου διαδρόμου προσγείωσης/απογείωσης⁵⁵, με στόχο την αύξηση της ετήσιας ικανότητας μεταφοράς για 120 εκατομμύρια επιβάτες και 10 εκατομμύρια τόνους φορτίου εντός 10 ετών.

Κατά τη διάρκεια του έτους η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ ξεκίνησε να υλοποιεί σχέδια για την περαιτέρω εξέλιξη του Χονγκ Κονγκ σε κέντρο **καινοτομίας και τεχνολογίας**, μεταξύ άλλων σε τομείς όπως: i) η «νέα εκβιομηχάνιση» (ενθάρρυνση της χρήσης καινοτομίας και τεχνολογιών για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών μεταποιητικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων στο Χονγκ Κονγκ)· ii) η καινοτομία στην ιατρική και στον τομέα της υγείας· iii) η ανάπτυξη της οικονομίας χαμηλού υψομέτρου (οικονομικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα και βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στον εναέριο χώρο έως τα 1 000 μέτρα)· iv) η αεροδιαστημική τεχνολογία· και v) η νέα ενέργεια. Στον προϋπολογισμό για την περίοδο 2024-2025 (ο οποίος δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2024), διατέθηκαν περίπου 24 δισ. HKD (2,9 δισ. EUR) για τις νέες αυτές πρωτοβουλίες. Τον Ιούλιο ιδρύθηκε Γραφείο Ψηφιακής Πολιτικής⁵⁶ και τον Σεπτέμβριο δρομολογήθηκε το νέο πρόγραμμα επιτάχυνσης της εκβιομηχάνισης, ύψους 10 δισ. HKD (1,2 δισ. EUR), με σκοπό να ενθαρρυνθεί η δημιουργία μονάδων «έξυπνης» παραγωγής⁵⁷. Τον Δεκέμβριο ξεκίνησε να

⁵¹ Ιστότοπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
<https://www.sfc.hk/en/Welcome-to-the-Fintech-Contact-Point/Virtual-assets/Virtual-asset-trading-platforms-operators/Lists-of-virtual-asset-trading-platforms>.

⁵² Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241213/20241213_184926_513.html.

⁵³ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/15/P2024111500574.htm>.

⁵⁴ Ιστότοπος του Συμβουλίου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος
https://bec.org.hk/sites/default/files/publications/SAF%20Strategy%20for%20HK_0.pdf.

⁵⁵ Δελτίο Τύπου του Διεθνούς Αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ:
https://www.hongkongairport.com/en/media-centre/press-release/2024/pr_1763.

⁵⁶ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202407/25/P2024072400394.htm>.

⁵⁷ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202409/16/P2024091600176.htm>.

λειτουργεί το κέντρο υπερυπολογιστικής για την τεχνητή νοημοσύνη⁵⁸. Ανακοινώθηκε πρόσθετη χρηματοδότηση για τη δημιουργία ερευνητικών ιδρυμάτων στους τομείς των βιοεπιστημών και της τεχνολογίας υγείας. Το 2024 ο αριθμός των νεοφυών επιχειρήσεων στην ΕΔΠ αυξήθηκε κατά 10 % σε ετήσια βάση, φθάνοντας τις 4 694, σύμφωνα με την κυβέρνηση⁵⁹.

Οι εργασίες για την ανάπτυξη της Βόρειας Μητρόπολης συνεχίστηκαν. Η εν λόγω ζώνη ανάπτυξης, βόρεια της Kowloon, θα περιλαμβάνει οικιστικές περιοχές, ζώνη Κ&Τ, κόμβο εφοδιαστικής και σιδηροδρομική υποδομή για τη σύνδεση με το υπόλοιπο Χονγκ Κονγκ και τη Shenzhen και θα συμβάλει στην περαιτέρω ενοποίηση του Χονγκ Κονγκ με την ευρύτερη περιοχή του Κόλπου. Ο Ανώτατος Διοικητής John Lee, στο πολιτικό του διάγγελμα για το 2024, περιέγραψε τη Βόρεια Μητρόπολη ως τη νέα κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης του Χονγκ Κονγκ. Στο πολιτικό διάγγελμα, ανέφερε επίσης ότι η ανάπτυξη της Βόρειας Μητρόπολης θα επιταχυνόταν το 2024, με παράλληλη διατήρηση της συνετής δημοσιονομικής θέσης. Το 2024 ανακοινώθηκε μια νέα διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας μεγάλα γεωτεμάχια (10 έως 20 εκτάρια) θα αναπτυχθούν συλλογικά από τους αναδόχους στους οποίους έχουν κατακυρωθεί οι συμβάσεις, με σκοπό την επιτάχυνση της ανάπτυξης και τη διευκόλυνση του συντονισμένου σχεδιασμού. Το πρώτο εξάμηνο του 2026 θα δημοσιευθεί αναπτυξιακό πλαίσιο σχετικά με την ιδέα της ανάπτυξης μιας πανεπιστημιούπολης στη ζώνη (για την οποία προορίζονται 80 εκτάρια γης), η οποία θα περιλαμβάνει μεταδευτεροβάθμια ιδρύματα και θα αξιοποιηθεί για την ερευνητική συνεργασία με την ηπειρωτική Κίνα και το εξωτερικό, ενώ προβλέπεται να κατασκευαστούν 60 000 κατοικίες στη Βόρεια Μητρόπολη κατά την επόμενη πενταετία.

Η Βόρεια Μητρόπολη διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη Κ&Τ. Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ έχει θέσει ως στόχο να προωθήσει την ανάπτυξη της Τεχνόπολης της San Tin (μιας ζώνης Κ&Τ), μεταξύ άλλων με τη σταδιακή υλοποίηση των νέων χώρων η οποία θα ξεκινήσει το 2026-2027. Τον Νοέμβριο η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ δημοσίευσε συνοπτική παρουσίαση των αναπτυξιακών σχεδίων της για την περιοχή⁶⁰, στην οποία περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα αναπτύξει περαιτέρω το Πάρκο του Χονγκ Κονγκ στη Βόρεια Μητρόπολη (το εν λόγω πάρκο, μαζί με το πάρκο της Shenzhen, αποτελούν τη ζώνη συνεργασίας Shenzhen – Χονγκ Κονγκ για την επιστημονική και τεχνολογική καινοτομία). Μια πτυχή του έργου αυτού θα είναι η διευκόλυνση των διασυνοριακών ροών προσωπικού, υλικών, χρηματοδότησης και δεδομένων. Τον Απρίλιο το Πάρκο του Χονγκ Κονγκ υπέγραψε μνημόνια συμφωνίας με περίπου 60 εταιρείες οι οποίες εκδήλωσαν ενδιαφέρον για το Πάρκο, ενώ περίπου το ένα τέταρτο των εν λόγω εταιρειών προερχόταν από το εξωτερικό⁶¹. Στο πολιτικό διάγγελμα για το 2024, αναφέρθηκε ότι η εγκατάσταση των πρώτων ενοικιαστών —συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εργάζονται στις βιοεπιστήμες, στις τεχνολογίες υγείας, στην τεχνητή νοημοσύνη και την επιστήμη των δεδομένων— θα μπορέσει να ξεκινήσει το 2025.

Ένα άλλο μεγάλο αναπτυξιακό έργο είναι η κατασκευή των **Τεχνητών Νήσων Kau Yi Chau**, δυτικά της Νήσου του Χονγκ Κονγκ (το έργο καλύπτει 1 000 εκτάρια, τα οποία θα αναπτυχθούν για νέες οικιστικές και επιχειρηματικές περιοχές). Τον Δεκέμβριο υποβλήθηκε

⁵⁸ Δελτίο Τύπου του Cyberport:

[https://www.cyberport.hk/files/675749ae9d5c5006010568/\[Press%20Release\]%20Cyberport%20Artificial%20Intelligence%20Supercomputing%20Centre%20Officially%20Commences%20Operations.pdf](https://www.cyberport.hk/files/675749ae9d5c5006010568/[Press%20Release]%20Cyberport%20Artificial%20Intelligence%20Supercomputing%20Centre%20Officially%20Commences%20Operations.pdf)

⁵⁹ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241227/20241227_123331_719.html

⁶⁰ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/20/P2024112000145.htm>

⁶¹ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/04/20240418/20240418_151712_533.html

έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην οποία περιγράφονται οι απαιτούμενες εργασίες εκχέρσωσης⁶².

Όσον αφορά τις **περιβαλλοντικές πολιτικές**, η απαγόρευση των πλαστικών μίας χρήσης ξεκίνησε τον Απρίλιο⁶³ και περιλάμβανε προϊόντα όπως τα πλαστικά επιτραπέζια σκεύη μίας χρήσης, τα πλαστικά μαχαιροπίρουνα και οι πλαστικές οδοντόβουρτσες σε εστιατόρια και ξενοδοχεία. Τον Μάιο η κυβέρνηση ανέβαλε⁶⁴, κατά τη δοκιμαστική του φάση, ένα σύστημα χρέωσης τελών για τα αστικά στερεά απόβλητα, το οποίο αποσκοπούσε στη μείωση της απόρριψης αποβλήτων και στην αύξηση της αξιοποίησης των αποβλήτων. Σύμφωνα με έκθεση της Υπηρεσίας Προστασίας του Περιβάλλοντος του Δεκεμβρίου⁶⁵, το 67 % των αστικών στερεών αποβλήτων του Χονγκ Κονγκ απορρίφθηκε σε χώρους υγειονομικής ταφής. Το υπόλοιπο 33 % (1,97 εκατομμύρια τόνοι) αξιοποιήθηκε, εκ του οποίου 1,52 εκατομμύρια τόνοι εξήχθησαν εκτός του Χονγκ Κονγκ για ανακύκλωση και 0,45 εκατομμύρια τόνοι ανακυκλώθηκαν σε τοπικό επίπεδο. Τον Ιούνιο η κυβέρνηση δημοσίευσε στρατηγική για την ανάπτυξη της οικονομίας του υδρογόνου⁶⁶ και τον Δεκέμβριο ανακοίνωσε χάρτη πορείας⁶⁷ για την προώθηση των ηλεκτρικών λεωφορείων και ταξί και την επέκταση των υποδομών ηλεκτρικής φόρτισης.

Εμπορική πολιτική

Το Χονγκ Κονγκ έχει συνάψει **εννέα συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών** (ΣΕΣ). Πρόκειται για ΣΕΣ με την ηπειρωτική Κίνα (η συμφωνία στενότερης οικονομικής εταιρικής σχέσης με την Κίνα ή CEPA, Ιούνιος 2003 και ενίσχυσή της στη συνέχεια), τη Νέα Ζηλανδία (Μάρτιος 2010), τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (Ιούνιος 2011), τη Χιλή (Σεπτέμβριος 2012), το Μακάο (Οκτώβριος 2017), τον Σύνδεσμο Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN, Νοέμβριος 2017), τη Γεωργία (Ιούνιος 2018), την Αυστραλία (Μάρτιος 2019) και το Περού (Νοέμβριος 2024). Το Χονγκ Κονγκ έχει επίσης υπογράψει 24 **συμφωνίες προώθησης και προστασίας των επενδύσεων** (στο εξής: ΣΠΠΕ) με ξένες οικονομίες (μεταξύ άλλων με 10 κράτη μέλη της ΕΕ), και έχουν ολοκληρωθεί οι διαπραγματεύσεις (εκκρεμεί η υπογραφή) για ΣΠΠΕ με τις Μαλδίβες και τη Μιανμάρ.

Τον Μάρτιο του 2024 το Χονγκ Κονγκ και το Μπαχρέιν⁶⁸ υπέγραψαν ΣΠΠΕ. Τον Νοέμβριο του 2024 το Χονγκ Κονγκ υπέγραψε ΣΕΣ με το Περού⁶⁹. Οι ΣΠΠΕ με το Μπανγκλαντές, την Αίγυπτο, το Περού, τη Ρωσία και τη Σαουδική Αραβία βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση. Τον Ιανουάριο του 2024 το Χονγκ Κονγκ και η Κροατία υπέγραψαν συνολική συμφωνία για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης⁷⁰.

⁶² Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241231/20241231_150510_663.html.

⁶³ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202410/20/P2024102000250.htm>.

⁶⁴ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.gov.hk/en/residents/environment/waste/management/mswcharging.htm>.

⁶⁵ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202412/19/P2024121900251.htm>.

⁶⁶ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/06/20240617/20240617_171024_544.html.

⁶⁷ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241210/20241210_170259_596.html.

⁶⁸ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202403/03/P2024030300365.htm?fontSize=1>.

⁶⁹ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/16/P2024111600021.htm>.

⁷⁰ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202401/24/P2024012400293.htm>.

Στο πολιτικό του διάγγελμα τον Οκτώβριο του 2024, ο Ανώτατος Διοικητής δήλωσε ότι το Χονγκ Κονγκ θα συνεχίσει να επιδιώκει την έγκαιρη προσχώρηση στην **Περιφερειακή Ολοκληρωμένη Οικονομική Εταιρική Σχέση**, η οποία περιλαμβάνει 15 χώρες στην περιοχή Ασίας–Ειρηνικού. Το Χονγκ Κονγκ υπέβαλε αίτημα προσχώρησης το 2022, αλλά δεν είχε προσχωρήσει στην εταιρική σχέση στα τέλη του 2024.

Οικονομική ολοκλήρωση με την ηπειρωτική Κίνα

Τον Οκτώβριο του 2024 το Χονγκ Κονγκ και η ηπειρωτική Κίνα υπέγραψαν συμφωνία για την τροποποίηση της **συμφωνίας στενότερης οικονομικής εταιρικής σχέσης (στο εξής: CEPA)** της ηπειρωτικής χώρας και του Χονγκ Κονγκ **για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών**⁷¹. Η συμφωνία: i) εισάγει πρόσθετα μέτρα ελευθέρωσης σε διάφορους τομείς υπηρεσιών· ii) έχει ως στόχο να βοηθήσει τους παρόχους υπηρεσιών του Χονγκ Κονγκ να αποκτήσουν παρουσία και να δραστηριοποιηθούν στην ηπειρωτική χώρα· και iii) διευκολύνει τους επαγγελματίες του Χονγκ Κονγκ να αποκτήσουν δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος στην ηπειρωτική Κίνα. Η συμφωνία καθιστά επίσης λιγότερο αυστηρούς τους κανόνες για τις ξένες εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να μπορούν ευκολότερα να αναγνωριστούν ως πάροχοι υπηρεσιών του Χονγκ Κονγκ και να επωφεληθούν από τη CEPA. Η συμφωνία CEPA για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών υπογράφηκε τον Νοέμβριο του 2015, τροποποιήθηκε για πρώτη φορά τον Νοέμβριο του 2019 και συμπληρώθηκε από τη CEPA για τις εμπορευματικές συναλλαγές (υπογράφηκε το 2018).

Όσον αφορά τη **χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση και την αμοιβαία πρόσβαση**, οι κεφαλαιαγορές του Χονγκ Κονγκ και της ηπειρωτικής Κίνας είναι συνδεδεμένες μέσω του συστήματος «Stock Connect», το οποίο συνδέει το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ με τα χρηματιστήρια της Σανγκάης και της Shenzhen, και του συστήματος αμοιβαίας πρόσβασης στις αγορές ομολόγων «Bond Connect». Αυτά συμπληρώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2021 με τη δρομολόγηση ενός συστήματος διασυνοριακής διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων για την ευρύτερη περιοχή του Κόλπου Guangdong – Χονγκ Κονγκ – Μακάο (στο εξής: διασυνοριακό «Wealth Management Connect»), το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε επιλέξιμους κατοίκους της ηπειρωτικής Κίνας, του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο να επενδύουν σε προϊόντα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που διανέμονται από τράπεζες από τη μια αγορά στην άλλη. Το 2023 ενισχύθηκαν τα συστήματα «Stock Connect» και ξεκίνησε να λειτουργεί το σκέλος συναλλαγών προς βορρά του συστήματος «Swap Connect» —ένα σύστημα αμοιβαίας πρόσβασης που συνδέει τις αγορές ανταλλαγής επιτοκίων του Χονγκ Κονγκ και της ηπειρωτικής Κίνας.

Τον Ιανουάριο του 2024 ανακοινώθηκαν μέτρα για την επικαιροποίηση του διασυνοριακού «Wealth Management Connect» με σκοπό: i) να βελτιωθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας των επενδυτών της ηπειρωτικής χώρας· ii) να επεκταθεί το εύρος των συμμετεχόντων ιδρυμάτων (ώστε να συμπεριληφθούν οι επιλέξιμες χρηματιστηριακές εταιρείες) και των επιλέξιμων προϊόντων· iii) να αυξηθεί το ποσοστό συμμετοχής μεμονωμένων επενδυτών· και iv) να βελτιωθούν οι ρυθμίσεις για την προώθηση και τις πωλήσεις⁷².

⁷¹ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:

<https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/pressspeech/press/2024/20241009.html>.

⁷² Εγκύκλιος της Νομισματικής Αρχής του Χονγκ Κονγκ:

<https://www.hkma.gov.hk/media/eng/doc/key-information/guidelines-and-circular/2024/20240124e2.pdf>.

Τον Ιανουάριο του 2024 η HKMA και η People's Bank of China ανακοίνωσαν έξι μέτρα για την εμβάθυνση της χρηματοοικονομικής συνεργασίας⁷³. Τον Απρίλιο η Ρυθμιστική Αρχή Κεφαλαιαγοράς της Κίνας ανακοίνωσε σειρά μέτρων για την περαιτέρω επέκταση της αμοιβαίας πρόσβασης των επενδυτών μεταξύ των κεφαλαιαγορών της ηπειρωτικής χώρας και του Χονγκ Κονγκ⁷⁴. Στα μέτρα περιλαμβάνονταν: i) η επέκταση των επιλέξιμων διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων μετοχικού κεφαλαίου και η συμπερίληψη των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητα στο πλαίσιο του προγράμματος «Stock Connect»· ii) η στήριξη της ενσωμάτωσης του μετρητή ρενμινμπί για τις αγοραπωλησίες μετοχών στο σκέλος συναλλαγών προς νότο του «Stock Connect» (ώστε να μπορούν οι επενδυτές της ηπειρωτικής χώρας να αγοράζουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ)· iii) η βελτίωση των συμφωνιών για αμοιβαία αναγνώριση των εταιρειών επενδυτικών κεφαλαίων· και iv) η ενθάρρυνση των εταιρειών της ηπειρωτικής χώρας να εισαχθούν στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ. Τον Μάιο η People's Bank of China, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του Χονγκ Κονγκ και η HKMA ανακοίνωσαν από κοινού την αναβάθμιση των συμφωνιών αμοιβαίας πρόσβασης μεταξύ των αγορών ανταλλαγής επιτοκίων της ηπειρωτικής χώρας και του Χονγκ Κονγκ («Swap Connect»)⁷⁵.

Όσον αφορά την **ευρύτερη περιοχή του Κόλπου (στο εξής: GBA)**, οι πολιτικές του Χονγκ Κονγκ έχουν εν μέρει ως στόχο: i) να ενισχύσουν την οικονομική ολοκλήρωση, τη συνδεσιμότητα και την εναρμόνιση των κανόνων και των μηχανισμών· ii) να διευκολύνουν την κυκλοφορία αγαθών και προσώπων σε ολόκληρη την GBA· και iii) να παράσχουν στους κατοίκους του Χονγκ Κονγκ τη δυνατότητα να ζουν και να εργάζονται στην GBA. Τον Ιούνιο συστάθηκε η Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Συνεργασίας Shenzhen – Χονγκ Κονγκ και πραγματοποίησε την πρώτη της συνεδρίαση⁷⁶. Τον Ιούλιο υπογράφηκαν έξι συμφωνίες συνεργασίας στο πλαίσιο της 24ης συνόδου ολομέλειας της κοινής διάσκεψης συνεργασίας Χονγκ Κονγκ / Guangdong, συμπεριλαμβανομένων συμφωνιών συνεργασίας για τη δικαιοσύνη, τις δοκιμές και την πιστοποίηση, την ασφάλεια των τροφίμων και την υγειονομική περίθαλψη. Στο πολιτικό διάγγελμα για το 2024, επισημάνθηκε ότι η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ θα καταβάλει προσπάθειες για την περαιτέρω διευκόλυνση της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και την προώθηση της διασυνοριακής ροής δεδομένων, της ιατρικής συνεργασίας και των κλινικών δοκιμών. Στο πολιτικό διάγγελμα, ανακοινώθηκε επίσης ότι το πάρκο εφοδιαστικής του Διεθνούς Αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ στην πόλη Dongguan της Κίνας θα αναπτυχθεί περαιτέρω, όπως και η συνεργασία με τον Αερολιμένα της Zhuhai που βρίσκεται στην Κίνα, δυτικά του Χονγκ Κονγκ και βόρεια του Μακάο. Τον Νοέμβριο υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ της Αερολιμενικής Αρχής του Χονγκ Κονγκ (στο εξής: AAHK) και του Zhuhai Transportation Holdings Group για την εξαγορά του 35 % του μετοχικού μεριδίου του Αερολιμένα της Zhuhai από την AAHK⁷⁷. Στο πολιτικό διάγγελμα, αναφέρθηκε επίσης ότι η Hong Kong Investment Corporation Limited, επενδυτικός φορέας της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ, θα διερευνήσει επίσης το ενδεχόμενο επενδύσεων σε έργα στην GBA. Η ενίσχυση της νομικής συνεργασίας στο πλαίσιο της GBA βρίσκεται επίσης στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής. Στο πλαίσιο του πολιτικού διαγγέλματος, καταρτίστηκαν σχέδια για την εφαρμογή και την επέκταση μέτρων που θα επιτρέπουν στις

⁷³ Δελτίο Τύπου της Νομισματικής Αρχής του Χονγκ Κονγκ:
<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2024/01/20240124-3/>.

⁷⁴ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
https://www.news.gov.hk/eng/2024/04/20240419/20240419_190851_206.html.

⁷⁵ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202405/13/P2024051300698.htm>.

⁷⁶ Δελτίο Τύπου της κυβέρνησης της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202406/13/P2024061300459.htm>.

⁷⁷ Δελτίο Τύπου του Διεθνούς Αερολιμένα του Χονγκ Κονγκ:
https://www.hongkongairport.com/en/media-centre/press-release/2024/pr_1762.

επιχειρήσεις με συμμετοχή κεφαλαίων από το Χονγκ Κονγκ να υιοθετούν τη νομοθεσία του Χονγκ Κονγκ και να επιλέγουν τη διεξαγωγή διαιτησίας στο Χονγκ Κονγκ κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στην GBA. Τον Ιούνιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης του Χονγκ Κονγκ και το Ανώτατο Λαϊκό Δικαστήριο της Κίνας υπέγραψαν μνημόνιο συμφωνίας σχετικά με τη δημιουργία πλατφόρμας διεπαφής για τη δικαστική και νομική συνεργασία στην GBA.

III. Σχέσεις Χονγκ Κονγκ και ηπειρωτικής Κίνας

Στις 18 Ιουλίου ολοκληρώθηκε η τρίτη Ολομέλεια της 20ής Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας (στο εξής: ΚΚΚ). Στην τρίτη Ολομέλεια περιγράφηκε η κατεύθυνση της μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης της Κίνας. Σε τμήμα της απόφασης της τρίτης Ολομέλειας με τίτλο «Επιδίωξη ανοίγματος υψηλών προδιαγραφών», επεξηγήθηκε ότι «αξιοποιώντας τα θεσμικά πλεονεκτήματα της πολιτικής “μία χώρα, δύο συστήματα”, εμείς (το Κόμμα) θα εργαστούμε για την εδραίωση και την ενίσχυση της θέσης του Χονγκ Κονγκ ως διεθνούς χρηματοοικονομικού, ναυτιλιακού και εμπορικού κέντρου, θα στηρίζουμε το Χονγκ Κονγκ και το Μακάο ώστε να εξελιχθούν σε διεθνείς κόμβους για ταλέντα υψηλού επιπέδου και θα βελτιώσουμε τους σχετικούς μηχανισμούς, ώστε οι δύο περιοχές να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο στο άνοιγμα της Κίνας στον έξω κόσμο. Θα ενθαρρύνουμε τη συνεργασία μεταξύ της Guangdong, του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου, προωθώντας τη μεγαλύτερη ευθυγράμμιση των κανόνων και των μηχανισμών».

Κατόπιν πρόσκλησης της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ, ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Συντάγματος και Δικαίου του Εθνικού Λαϊκού Κογκρέσου της Κίνας, Shen Chunyao, και ο γραμματέας της ομάδας ηγεσίας του Υπουργείου Εμπορίου του ΚΚΚ και υπουργός Εμπορίου, Wang Wentao, επισκέφθηκαν το Χονγκ Κονγκ από τις 26 έως τις 27 Αυγούστου για να εξηγήσουν ποιες θα είναι οι επιπτώσεις της απόφασης της τρίτης Ολομέλειας στην ΕΔΠ. Οι δύο αξιωματούχοι πραγματοποίησαν μια συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών με περίπου 400 αξιωματούχους της κεντρικής κυβέρνησης και επικεφαλής κρατικών επιχειρήσεων εγκατεστημένων στην πόλη και άλλη μια συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών με 500 κυβερνητικούς αξιωματούχους και υπαλλήλους του Χονγκ Κονγκ. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε μια ακόμα συνεδρίαση, ανοικτή στο κοινό, με περίπου 700 εκπροσώπους των τομέων των επιχειρήσεων, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, των μέσων ενημέρωσης και της νεολαίας.

Ο διευθυντής του Γραφείου Εργασίας της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΚ για το Χονγκ Κονγκ και το Μακάο και του Γραφείου Υποθέσεων του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο, του Κρατικού Συμβουλίου, Xia Baolong, επισκέφθηκε το Χονγκ Κονγκ από τις 22 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2024 για επιθεώρηση. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, η κεντρική κυβέρνηση πρόσθεσε τις πόλεις Χί'αν και Qingdao της ηπειρωτικής Κίνας στο πρόγραμμα ατομικών ταξιδιών, επιτρέποντας στους κατοίκους των δύο αυτών πόλεων να επισκέπτονται το Χονγκ Κονγκ.

Στις 28 Φεβρουαρίου ο Ανώτατος Διοικητής επισήμανε ότι η οικονομική ανάπτυξη και η περιφερειακή διακυβέρνηση αποτελούσαν τα δύο σημεία εστίασης της επίσκεψης του Xia. Ο Xia αναγνώρισε το έργο της κυβέρνησης της ΕΔΠ και δήλωσε ότι η κεντρική κυβέρνηση της Κίνας «στηρίζει πλήρως» την ανάπτυξη της πόλης. Εκτός αυτού, ο Xia επιβεβαίωσε το έργο

των ανανεωμένων περιφερειακών συμβουλίων και των «ομάδων φροντίδας σε επίπεδο κοινότητας» που είχαν συσταθεί πρόσφατα.

Η 15η Απριλίου 2024 ήταν η Ημέρα εκπαίδευσης σε θέματα εθνικής ασφάλειας και σηματοδότησε τη 10η επέτειο από τον ορισμό της έννοιας της «ολιστικής προσέγγισης της εθνικής ασφάλειας», όπως εισηγήθηκε ο πρόεδρος Xi Jinping. Σε ομιλία του στις 15 Απριλίου, ο διευθυντής Xia επανέλαβε ότι η πόλη θα πρέπει να «περιφρουρήσει στενά» τις σημαντικές παραμέτρους της εθνικής ασφάλειας και κάλεσε την πόλη να «προσαρμοστεί ενεργά στη νέα κατάσταση και στις νέες προκλήσεις» σε ένα μεταβαλλόμενο εγχώριο και εξωτερικό περιβάλλον.

Το 2024 οι αρχές της ηπειρωτικής Κίνας αύξησαν τις αλληλεπιδράσεις τους με την τοπική επιχειρηματική κοινότητα. Σε απαντητική επιστολή της 30ής Ιουλίου, ο Κινέζος πρόεδρος Xi Jinping ενθάρρυνε τους επιχειρηματίες του Χονγκ Κονγκ που προέρχονται από τη Ningbo, μια πόλη στην ανατολική ακτή της Κίνας, να «ενσωματωθούν καλύτερα στην εθνική μεταρρύθμιση και ανάπτυξη και να συμβάλουν περισσότερο στον εκσυγχρονισμό της Κίνας».

Στις 8 Νοεμβρίου 2024 ο διευθυντής του Γραφείου Υποθέσεων του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο, Xia Baolong, ζήτησε από 29 επικεφαλής επιχειρήσεων της πόλης να «επωμισθούν την ευθύνη» για την οικονομική ανάπτυξη της πόλης εν μέσω ενός «μεταβαλλόμενου εξωτερικού περιβάλλοντος».

Στις 29 Νοεμβρίου 2024, υπό την «καθοδήγηση» του Γραφείου Υποθέσεων του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο και με την «υποστήριξη» του Γραφείου Συνδέσμου της κεντρικής κυβέρνησης, η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ διοργάνωσε τελετή για την τοπική επιχειρηματική κοινότητα με σκοπό να αποσπάσει δεσμεύσεις στήριξης για τη Βόρεια Μητρόπολη —μια νέα περιοχή η οποία αναπτύσσεται στο βορειοδυτικό τμήμα του Χονγκ Κονγκ και συνορεύει με την πόλη Shenzhen. Περισσότεροι από 80 εκπρόσωποι επιχειρήσεων συμμετείχαν στην εκδήλωση, εκ των οποίων οι 35 υπέγραψαν συμφωνίες συνεισφοράς στην ανάπτυξη της Βόρειας Μητρόπολης, με συνολικές προγραμματισμένες επενδύσεις άνω των 100 δισ. HKD (11,9 δισ. EUR).

Οι αρχές της ηπειρωτικής χώρας και του Χονγκ Κονγκ συνεργάστηκαν το 2024 για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συνόρων. Τον Ιούλιο ο υπουργός Ασφαλείας του Χονγκ Κονγκ, Chris Tang, αποκάλυψε ότι δύο σημεία ελέγχου με τη γειτονική πόλη Shenzhen της ηπειρωτικής χώρας θα θεσπίσουν «κοινή άδεια» η οποία θα επιτρέπει στους ταξιδιώτες να περιμένουν στη σειρά για την επιθεώρηση των εγγράφων τους μόνο μία φορά αντί των δύο.

Από τις 3 έως τις 10 Νοεμβρίου αντιπροσωπεία 20 δικαστών και δικαστικών λειτουργών από το Χονγκ Κονγκ επισκέφθηκε την περιφέρεια Sichuan της Κίνας στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων επαγγελματικών ανταλλαγών μεταξύ δικαστών και δικαστικών λειτουργών από το Χονγκ Κονγκ και την ηπειρωτική χώρα.

Στις 20 Αυγούστου 2024 πραγματοποιήθηκε στο Χονγκ Κονγκ η Υπερπόντια Παγκόσμια Κινεζική Διάσκεψη για την Προώθηση της Ειρηνικής Επανένωσης της Κίνας, για πρώτη φορά σε 14 έτη. Ο Shi Taifeng, μέλος του Πολιτικού Γραφείου του ΚΚΚ και διευθυντής του Τμήματος Εργασίας του Ενωμένου Μετώπου του ΚΚΚ, απευθύνθηκε στη διάσκεψη, δηλώνοντας ότι η εφαρμογή της αρχής «μία χώρα, δύο συστήματα» στο Χονγκ Κονγκ διαδραμάτισε καίριο ρόλο ως προς την επίτευξη της «επανένωσης της χώρας».

Μετά από διακοπή εννέα ετών, το 2024 η Shenzhen έθεσε εκ νέου σε εφαρμογή το σύστημα ατομικών επισκέψεων πολλαπλών εισόδων για τους μόνιμους κατοίκους της Shenzhen, επιτρέποντάς τους να επισκέπτονται το Χονγκ Κονγκ. Την 1η Δεκεμβρίου η Shenzhen επέκτεινε το σύστημα αυτό και στους κατόχους άδειας διαμονής στη Shenzhen. Σε δήλωση που δημοσιεύτηκε στις 29 Νοεμβρίου, η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ ανέφερε ότι το νέο σύστημα αναμενόταν «να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των επισκεπτών στο Χονγκ Κονγκ, να τονώσει περαιτέρω τους κλάδους του τουρισμού, του λιανικού εμπορίου και της εστίασης του Χονγκ Κονγκ και να δώσει νέα ώθηση στην οικονομία του Χονγκ Κονγκ».

Τον Ιανουάριο του 2024 άρχισε να ισχύει, μετά την ολοκλήρωση των σχετικών νομοθετικών εργασιών, συμφωνία μεταξύ των δικαστηρίων της ηπειρωτικής χώρας και της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής του Χονγκ Κονγκ για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε τον Ιανουάριο του 2019.

Η ηπειρωτική Κίνα είναι **ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος του Χονγκ Κονγκ στον τομέα των αγαθών**, καθώς αντιπροσώπευε το 51,0 % των συνολικών εμπορικών συναλλαγών του Χονγκ Κονγκ το 2024. Με τη σειρά του, το Χονγκ Κονγκ αποτελεί σημαντικό εμπορικό κόμβο για την ηπειρωτική Κίνα και ήταν ο τέταρτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Κίνας το 2024.

Το Χονγκ Κονγκ εξακολούθησε να αποτελεί **βασικό υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο και επενδυτικό κόμβο για την ηπειρωτική Κίνα το 2024**. Το 2023 (το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία) η ηπειρωτική Κίνα ήταν η μεγαλύτερη πηγή εισερχόμενων άμεσων ξένων επενδύσεων (στο εξής: ΑΞΕ) του Χονγκ Κονγκ, εξαιρουμένων των υπεράκτιων κέντρων, καθώς και ο πρώτος προορισμός για τις εξερχόμενες ΑΞΕ του Χονγκ Κονγκ, με ποσοστό 31 % του αποθέματος εισερχόμενων ΑΞΕ και 50 % του συνολικού αποθέματος εξερχόμενων ΑΞΕ⁷⁸. Με τη σειρά του, το Χονγκ Κονγκ είναι η μεγαλύτερη πηγή ΑΞΕ στην ηπειρωτική Κίνα και ο κύριος προορισμός για τις εξερχόμενες ΑΞΕ της ηπειρωτικής Κίνας, αντιπροσωπεύοντας το 59,2 % των εισερχόμενων ΑΞΕ της Κίνας και το 59,3 % των εξερχόμενων ΑΞΕ της Κίνας (2023)⁷⁹. Στα τέλη Δεκεμβρίου ήταν εισηγμένες 1 478 επιχειρήσεις της ηπειρωτικής Κίνας στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 79,8 % της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας και στο 90,8 % της κυκλοφορίας μετοχικών κεφαλαίων.

IV. Οι διμερείς σχέσεις και η συνεργασία ΕΕ-Χονγκ Κονγκ

Το 2024 το Γραφείο της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ πραγματοποίησε τακτικές συναντήσεις με τις αρχές του Χονγκ Κονγκ, συμπεριλαμβανομένου του Ανώτατου Διοικητή, κατά τη διάρκεια των οποίων εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με την υπονόμευση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Χονγκ Κονγκ, καθώς και με την εφαρμογή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας. Το Γραφείο της ΕΕ ήταν επίσης σε επαφή με το Γραφείο του Επιτρόπου του Υπουργείου Εξωτερικών της Κίνας. Ο σημερινός επικεφαλής του γραφείου της ΕΕ ανέλαβε τη θέση του τον Σεπτέμβριο και έχει ήδη συναντηθεί με τους περισσότερους ανώτερους αξιωματούχους της κυβέρνησης του Χονγκ Κονγκ, καθώς και με ορισμένους

⁷⁸ Statistical report on External Direct Investment Statistics of Hong Kong (Έκθεση στατιστικών στοιχείων για τις άμεσες ξένες επενδύσεις στο Χονγκ Κονγκ) (έκδοση 2023), 10 Δεκεμβρίου 2024: διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1040003&scode=260>.

⁷⁹ Συμβούλιο Ανάπτυξης του Εμπορίου του Χονγκ Κονγκ <https://research.hktdc.com/en/article/MzIwNjcyMDYx>.

βασικούς τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς από τον επιχειρηματικό κόσμο, την ακαδημαϊκή κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών.

Το 2024 το Γραφείο της ΕΕ διευκόλυνε και υποστήριξε τις επισκέψεις αξιωματούχων της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ. Στις 13 και 14 Απριλίου ο διευθύνων σύμβουλος για την Ασία και τον Ειρηνικό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, Niclas Kvarnström, επισκέφθηκε το Χονγκ Κονγκ. Άλλοι επισκέπτες κατά τη διάρκεια του έτους ήταν η αναπληρώτρια γενική διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ FISMA) και δύο διευθυντές από τη ΓΔ FISMA. Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών και αρκετοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι κρατών μελών της ΕΕ επισκέφθηκαν επίσης το Χονγκ Κονγκ το 2024.

Ορισμένοι αξιωματούχοι του Χονγκ Κονγκ ταξίδεψαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα κράτη μέλη της ΕΕ το 2024. Τον Μάιο ο υπουργός Καινοτομίας, Τεχνολογίας και Βιομηχανίας του Χονγκ Κονγκ συναντήθηκε με την Ευρωπαϊά επίτροπο Καινοτομίας, Έρευνας, Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Νεολαίας στις Βρυξέλλες.

Όπως ορίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουλίου 2020 σχετικά με το Χονγκ Κονγκ⁸⁰, το Γραφείο της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ και τα προξενία των κρατών μελών της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ εξακολούθησαν να συμμετέχουν ως παρατηρητές σε δίκες, παρακολουθώντας 80 συνεδριάσεις δικαστηρίων στο Χονγκ Κονγκ το 2024.

Το 2024 το Γραφείο της ΕΕ συνέχισε να διοργανώνει καλλιτεχνικές εκδηλώσεις για την προαγωγή του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε στενό συντονισμό με την ουκρανική κοινότητα του Χονγκ Κονγκ, το Γραφείο της ΕΕ διοργάνωσε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στις 24 Φεβρουαρίου με αφορμή τη δεύτερη επέτειο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία. Για την περαιτέρω ευαισθητοποίηση στο Χονγκ Κονγκ σχετικά με τον συνεχιζόμενο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία, το Γραφείο της ΕΕ άνοιξε το Φεστιβάλ Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου του Χονγκ Κονγκ και το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ ΕΕ–Ασίας με ουκρανικές παραγωγές και διοργάνωσε δύο προβολές ουκρανικών ταινιών σε τοπικά πανεπιστήμια.

Στις 9 Νοεμβρίου το Γραφείο της ΕΕ, σε συνεργασία με τη σχολή δημοσιογραφίας ενός τοπικού πανεπιστημίου του Χονγκ Κονγκ, διοργάνωσε προβολή του ντοκιμαντέρ που κέρδισε το βραβείο Όσκαρ «20 μέρες στη Μαριούπολη» και συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας για τον τερματισμό της ατιμωρησίας για εγκλήματα κατά δημοσιογράφων (2 Νοεμβρίου) και της 1 000ης ημέρας του γενικευμένου πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (19 Νοεμβρίου).

Το Γραφείο της ΕΕ συνέχισε επίσης να συνδιοργανώνει το ετήσιο «Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ ΕΕ–Ασίας» του Χονγκ Κονγκ, με σκοπό να αναδείξει τις κοινωνικές ανισότητες.

Τον Δεκέμβριο του 2024 το Γραφείο της ΕΕ συνδιοργάνωσε την απονομή του ετήσιου βραβείου τεχνών «Colours of Humanity» (Χρώματα της Ανθρωπότητας), το οποίο παλαιότερα ήταν γνωστό ως βραβείο τεχνών του Χονγκ Κονγκ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

⁸⁰ Council conclusions on Hong Kong (Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το Χονγκ Κονγκ), 24 Ιουλίου 2020, διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.consilium.europa.eu/media/45222/council-conclusions-on-hong-kong.pdf>.

Προκειμένου να εκφράσει τη δέσμευση της ΕΕ στις αρχές της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων και την υποστήριξή του στα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, το Γραφείο της ΕΕ διοργάνωσε προβολή ταινιών και συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με επίκεντρο την ισότητα των συμφώνων συμβίωσης και των γάμων, φέρνοντας σε επαφή την κοινωνία των πολιτών, την επιχειρηματική κοινότητα, το προξενικό σώμα και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Το Γραφείο της ΕΕ συμμετείχε ξανά στην ετήσια εκδήλωση Pride του Χονγκ Κονγκ το 2024.

Το Γραφείο της ΕΕ διατηρεί τακτικές επαφές με ομάδες της κοινωνίας των πολιτών στο Χονγκ Κονγκ οι οποίες ασχολούνται με διάφορα θέματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των κρατουμένων και της κατάστασης των αιτούντων άσυλο. Το Γραφείο της ΕΕ συνδιοργάνωσε επίσης γεύμα με ΜΚΟ και εκπροσώπους επίσημων φορέων για την ψυχική υγεία των νέων στις 17 Δεκεμβρίου 2024.

Το Γραφείο της ΕΕ, από κοινού με τοπικούς εταίρους, διοργάνωσε την τρίτη ετήσια εκδήλωση «Πράσινη οδός» το 2024. Η «Πράσινη οδός» είναι μια διάσκεψη για την προώθηση της ανταλλαγής ιδεών σχετικά με τους καλύτερους τρόπους αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Στην εκδήλωση σημειώθηκαν συμμετοχές υψηλού επιπέδου τόσο από την κυβέρνηση (συμπεριλαμβανομένου του Ανώτατου Διοικητή John Lee) όσο και από τη βιομηχανία, ενώ η εκδήλωση του έτους αυτού είχε ως αποτέλεσμα τη διατύπωση συστάσεων προκειμένου να καταστεί δυνατή η μεγαλύτερη συμμετοχή της βιομηχανίας και των προτύπων της ΕΕ προς υποστήριξη του περιβαλλοντικού θεματολογίου του Χονγκ Κονγκ. Επιπλέον, στο πλαίσιο της εκδήλωσης, παρουσιάστηκαν στο κοινό σχετικές πολιτικές της ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά το ψηφιακό και πράσινο θεματολόγιο, την οδηγία για τη δέουσα επιμέλεια και την υποβολή περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση εκθέσεων.

Το 2024 η ΕΕ **παρέμεινε η μεγαλύτερη μη κινεζική ξένη επιχειρηματική κοινότητα στην πόλη**, προσπερνώντας την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα σχετικά με τις ξένες εταιρείες⁸¹ της Υπηρεσίας Απογραφής και Στατιστικών του Χονγκ Κονγκ⁸². Τουλάχιστον 1 640 εταιρείες της ΕΕ δραστηριοποιούνταν στο Χονγκ Κονγκ το 2024. Οι μισές περίπου από αυτές τις εταιρείες της ΕΕ (800) χρησιμοποιούσαν την πόλη ως περιφερειακή έδρα τους ή για τα περιφερειακά γραφεία τους. Οι επιχειρήσεις της ΕΕ δραστηριοποιούνταν σε ευρύ φάσμα τομέων, μεταξύ άλλων στην παροχή χρηματοπιστωτικών και επιχειρηματικών υπηρεσιών, στις εμπορικές συναλλαγές και στην εφοδιαστική, στο λιανικό εμπόριο, στην εστίαση, στις κατασκευές και στις εργασίες μηχανικής. Η έρευνα κατέδειξε ότι ο αριθμός των εταιρειών της ΕΕ που καταγράφηκαν ήταν κατά 5,9 % μεγαλύτερος σε σχέση με το 2023. Αυτό σημαίνει ότι ο αριθμός των εταιρειών της ΕΕ στο Χονγκ Κονγκ είχε υπερβεί τα προ COVID-19 και νόμου περί εθνικής ασφάλειας επίπεδα, καθώς στο Χονγκ Κονγκ δραστηριοποιούνταν 2,3 % περισσότερες εταιρείες της ΕΕ το 2024 σε σύγκριση με το 2019 (ενώ ο συνολικός αριθμός των μη κινεζικών ξένων εταιρειών αυξήθηκε κατά μικρότερο ποσοστό την ίδια περίοδο, δηλαδή 1,4 %). Ωστόσο, η έρευνα καταδεικνύει επίσης ότι ο αριθμός των εταιρειών της ΕΕ με περιφερειακή έδρα στο Χονγκ Κονγκ παραμένει κάτω από τα επίπεδα του 2019 (– 9,8 % το 2024 σε σχέση με το 2019), παρότι η μείωση του αριθμού των περιφερειακών εδρών εταιρειών της ΕΕ που είναι

⁸¹ Η έρευνα παρέχει στοιχεία μόνο για τον αριθμό των εταιρειών. Δεν αποτυπώνει τις εταιρείες της ΕΕ που μείωσαν ή μετέφεραν αλλού ορισμένες από τις δραστηριότητές τους και/ή μέρος του προσωπικού τους (μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια της πανδημίας).

⁸² Report on Annual Survey of Companies in Hong Kong with Parent Companies Located outside Hong Kong (Εκθεση σχετικά με την ετήσια έρευνα για τις εταιρείες στο Χονγκ Κονγκ με μητρικές εταιρείες εγκατεστημένες εκτός Χονγκ Κονγκ), Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ (έκδοση του 2024): <https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B11100042024AN24&scode=360>.

εγκατεστημένες στο Χονγκ Κονγκ ήταν σημαντικά μικρότερη απ' ό,τι για τις μη κινεζικές ξένες εταιρείες συνολικά (– 17,8 % κατά την ίδια περίοδο).

Το 2024 οι διμερείς εμπορευματικές συναλλαγές στον τομέα των αγαθών μεταξύ της ΕΕ και του Χονγκ Κονγκ ανήλθαν σε 28,3 δισ. EUR, ποσό που συνιστά μείωση κατά 8,7 % σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2023. Οι εξαγωγές αγαθών της ΕΕ προς το Χονγκ Κονγκ ανήλθαν σε 24,1 δισ. EUR, ενώ οι εισαγωγές στην ΕΕ από το Χονγκ Κονγκ ανήλθαν συνολικά σε 4,3 δισ. EUR, οπότε προέκυψε πλεόνασμα ύψους 19,8 δισ. EUR για την ΕΕ⁸³. Η ΕΕ ήταν ο τέταρτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος του Χονγκ Κονγκ στον τομέα των αγαθών το 2024, μετά την ηπειρωτική Κίνα, την Ταϊβάν και τις ΗΠΑ⁸⁴. Το Χονγκ Κονγκ συνέχισε να αποτελεί σημαντική πλατφόρμα για το εμπόριο μεταξύ της ηπειρωτικής Κίνας και της ΕΕ.

Η ΕΕ ήταν ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος του Χονγκ Κονγκ στον τομέα των υπηρεσιών το 2022 (σύμφωνα με την Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικής του Χονγκ Κονγκ, το 2022 ήταν το τελευταίο πλήρες έτος για το οποίο υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για το Χονγκ Κονγκ κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης)⁸⁵. Το 2023 το Χονγκ Κονγκ ήταν ο 11ος μεγαλύτερος εταίρος της ΕΕ όσον αφορά τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (Eurostat)⁸⁶. Τα στοιχεία της Eurostat καταδεικνύουν ότι οι συναλλαγές της ΕΕ με το Χονγκ Κονγκ στον τομέα των υπηρεσιών ανήλθαν σε 38,4 δισ. EUR το 2023, σημειώνοντας μείωση κατά 10,6 % σε ετήσια βάση. Το 2023 οι εξαγωγές υπηρεσιών της ΕΕ προς το Χονγκ Κονγκ αντιστοιχούσαν σε 24,3 δισ. EUR, ενώ οι εισαγωγές από το Χονγκ Κονγκ ανήλθαν σε 14,1 δισ. EUR, οπότε προέκυψε πλεόνασμα ύψους 10,3 δισ. EUR για την ΕΕ. Οι κύριες υπηρεσίες που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγών είναι οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες.

Η ΕΕ ήταν ο πέμπτος μεγαλύτερος επενδυτής στο Χονγκ Κονγκ και ο έκτος μεγαλύτερος προορισμός στον κόσμο για τις ΑΞΕ του Χονγκ Κονγκ το 2023 (στατιστικά στοιχεία του Χονγκ Κονγκ, το 2023 ήταν το τελευταίο έτος για το οποίο υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης). Σύμφωνα με την Eurostat, το Χονγκ Κονγκ ήταν η ένατη μεγαλύτερη πηγή αποθέματος ΑΞΕ στην ΕΕ το 2023, το οποίο ανήλθε σε 157,3 δισ. EUR (μείωση κατά 19 % σε ετήσια βάση), και ο 19ος μεγαλύτερος προορισμός του αποθέματος ΑΞΕ της ΕΕ, που ανήλθε σε 82,1 δισ. EUR (– 26,0 % σε ετήσια βάση)⁸⁷.

Το έργο του μηχανισμού υποστήριξης του διαλόγου πολιτικής ΕΕ – Χονγκ Κονγκ και Μακάο παρείχε πλατφόρμα συζήτησης για θέματα όπως η βιωσιμότητα στις αρχές του έτους, έως τον Μάιο του 2024. Τον Δεκέμβριο του 2024 δρομολογήθηκε ο νέος μηχανισμός διαλόγου πολιτικής και δημόσιας διπλωματίας για το Χονγκ Κονγκ και το Μακάο. Το 3ετές έργο στηρίζει τη διαρκή συνεργασία του Γραφείου της ΕΕ με βασικούς ομολόγους του στο Χονγκ Κονγκ, σε στρατηγικά θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, κυρίως μέσω κοινών εκδηλώσεων, εκπόνησης μελετών και παραγωγής υλικού προβολής.

Τον Δεκέμβριο του 2024 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τροποποίησε την απόφαση 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας και

⁸³ Πηγή: Eurostat: Εμπορικές συναλλαγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των αγαθών <https://ec.europa.eu/eurostat/comext/newxtweb/>.

⁸⁴ Τμήμα Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode230.html>.

⁸⁵ Υπηρεσία Απογραφής και Στατιστικών της Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1020011&scode=240>.

⁸⁶ Eurostat: Εμπορικές συναλλαγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των υπηρεσιών <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

⁸⁷ Eurostat: Στατιστικά στοιχεία άμεσων επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

την απόφαση 2014/512/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία⁸⁸. Ένα από τα αποτελέσματα των τροποποιήσεων αυτών ήταν η προσθήκη οντοτήτων του Χονγκ Κονγκ στον κατάλογο που παρατίθεται στο παράρτημα της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ και στα παραρτήματα της απόφασης 2014/512/ΚΕΠΠΑ.

⁸⁸ Δελτίο Τύπου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-15th-package-of-restrictive-measures/>.